

Aki Odesszában és Párizsban meganalizálta Károly király kézírását...

Beszélgetés Pithyával, aki II. Károly király, Maniu, Bratianu Vintila írásából kiolvasta és megjövendölte sorsukat

Cluj-Kolozsvár, július 4. Az első impresszió: kellemes meglepetés... Semmi misztikusnak látszani akaró hókusz-pókusz. Kívül, belül tulontul egyszerű itt minden. A szobát polgári izlésű butorokkal rendezték be. És akivel szemben ülök: a szimpatikus külsejű hölgy, a művelt nő hangján beszél közvetlenül, minden póz nélkül. Mélyre néző szürke szemei nyugodtan állják a pillantásomat. Pedig én ide vizsgáztatni jöttem. Persze nem nyíltan. Magam is értem a grafológiát, hát hajtott a kíváncsiság, hogy mit tud ezen a terep Phytia? Egy barátom ugyanis dihirambusokat zengett a képességeiről. Mutatom az írást. Néhány pillanatig szemléli. Kezébe veszi a papírt, ide-oda forgatja, majd nyugodt hangon megszólal.

Nem mondok el, hogy miket beszélt rólam. Fölösleges. Egy azonban igaz: **döbbenetes igazságokat** mondott a jellemről, a multamról és a jelenemről. A jövőmről is beszélt. Ezt nem tudom ellenőrizni. De amit a multamról és a jelenemről mondott a néhány sornyi írásomból, frappirozott.

Igen, volt egy-néhány érdekes esetem is — választott ösztint dicséretre. — És Ön tudja, aki maga is ért a grafológiát, hogy milyen jó érzés emberek lelkébe bepillantani és jótanácsokkal, ösztinte utbaigazítással segíteni, könnyíteni rajtuk. Mert sokan jönnek megbántottak, szomorú szívűek, aggodalmaskodók, tévovázók, lelkibetegek, akik mind-mind megnyitják előttem a lelkük kapuit. És boldogan, megnyugodva, megkönnyebbülve mennek el tőlem. Egész sereg levelet tudnék Önnek mutatni, amelyekben azok, akiknek pályaválasztás, üzletkötés, vagy házasság előtt, esetleg betegségük esetében helyes utbaigazítást adtam, halás szívvel mondanak köszönetet a bevált tanácsért.

Nem mondana el egy-két érdekesebb esetet? — kértem Phytia-t.

Pillanatnyira eltűnődik.
— Szívesen, ha érdekli. Lássuk csak: most talán a legaktuálisabb II. Károly király öfelsége személyével kapcsolatos esetem.

— Analizálta az ő írását is?

— Kétszer is. És meglehetősen nagy időközben. Először 1918-ban. Ez még a háború során történt Odesszában. Öfelsége abban az időben mint trónörökös, rövid ideig Odesszában tartózkodott. Egy társaságban akkor valaki megmutatta nekem a fiatal herceg írását. Megjegyzem, ebben az időben én csak mint amatőr foglalkoztam a grafológiával. Pályám elején volt ez. Jól emlékszem azonban, hogy az elem tett sorokból egy határozott egyéniség szelleme bontakozott ki. Valaki, aki szintén jelen volt akkor, eszembe juttatta, hogy Károly hercegről azt mondtam az íráson: „Ez a fiatal ember egyelőre még tulságosan egyéni életet él. Sok megpróbáltatás fog keresztülmenni, határozott egyénisége és kristálytisza jelleme azonban tulsegíti minden bajon és amikor majd nemzete súlyos válságot él, kemény, de igazságos kézzel fog belenyulni annak irányításába”.

— De még sokkal érdekesebb az, amit 1926-ban Párizsban, már mint gyakorlott, hivatásos grafológus mondtam öfelsége egy levelének tanulmányozásakor. Bibescu hercegnő hívott meg és egy nagy és előkelő társaság körében több írást mutattak nekem. Köztük volt Károly király öfelsége néhány sora is. Persze nem tudtam, hogy kik azok a személyek, akiknek írását analizálom. Emlékszem, hogy feltűnt nekem egy félig-meddig ismerős írás, amelyre rövid tanulmányozás után azt mondtam: „E sorok írója kiváló képzettségű férfi, melegsívű és nagylelkű. Jelenleg súlyos megpróbáltatások terhét viseli. Mindennek ellenére élénk figyelemmel kíséri bizonyos távoli eseményeket. Érti, hogy irányító készség van benne és azt is tudja, hogy a legkedvezőbb pillanatban a kezébe fogja azoknak a dolgoknak az irányítását, amelyek mulhatatlanul rá várnak. Most visszavonultságban él. Ez a helyzet azonban csak ideiglenes, néhány év múlva azonban visszatér oda, ahonnan súlyos okok kényszerítettek eltávozni. Nagy szerencse és nagy öröm fogják útjában kísélni, mert sokak jóléte és boldogulása függ az ő személyétől”.

— Amikor megmondták, hogy kinek az írását analizáltam, magam is meglepődtem, de újra figyelmesen átanalizáltam a sorokat, a leghatározottabban fenntartottam véleményemet. Az események igazolták analizisemet.

Elhallgat és tűnődve maga elé mereng. Majd tovább folytatja.

— Párizsban Briand, Poincaré, Liautei marsall és más előkelő egyének írásait is analizáltam. Liautei marsallal kapcsolatban megmondtam, hogy **rövid időn belül kénytelen lesz elhagyni magas pozícióját**. Igaz, hogy azután hamarosan teljes elégtételt fog kapni. Alig három hónap alatt tényleg a marsallt elmozdították Marokkó főkörmányzó tisztéből. De viszont csakugyan megkapta az elégtételt is. Jelenleg Párizsban fontos pozíciót tölt be.

— Tavaly ősszel Bukarestben tartottam előadást az Újságírók szindikátusának palotájában. Mavrodi, a szindikátus elnöke, rendezte az előadást. Több írást mutatott meg. Köztük Bratianu Vintilaét, akiről azt mondtam, hogy **helytelen irányban, tulságosan exponálja magát. Súlyos csalódásokon fog keresztülmenni, úgy, hogy hosszú időre, sőt talán végleg hátrébe is kerül**. Maniu miniszterelnök írását is analizáltam. Róla azt mondtam, hogy **„ez az ember szívós kitartással és tapintatos módon súlyos politikai bonyodalmakat fog kibogozni. Rövid időn belül egy nagy belpolitikai változás, amelyben hatalmas része lesz, erősen meg fogják szilárdítani pozícióját”**. Moldovan Valérről, írásának analizálása során azt mondtam, hogy **„ki is nagy része lesz egy belső politikai bonyodalom kialakulásában. Az ő pozíciója is meg fog erősödni ennek során”**. Természetesen az analizés előtt egyáltalán nem tudtam, hogy kiknek az írásait tanulmányozom.

— Ha nem csalódom, a grafológiai szabályainak gyakorlati ismeretén kívül erős intuíció is segíti esodálatos analiziseiben?

— Igen. Az intuíció, a megérzés, — hogy úgy mondjam — esodálatosan ki van fejlődve bennem. Váradon voltam éppen akkor, amikor a király öfelsége repülőgépen Magyarország felől hazatért. Lakásom erkélyén ültem és amikor meghallottam a magasban szálló repülőgép bugását, **megmagyarázhatatlan érzés vett rajtam. Bekiáltottam a szobában tartózkodó ismerős hölgyeknek, jöjjenek ki hamar az erkélyre és nézzék meg azt a repülőgépet. Aki azon száll, hamarosan nagy események központjába kerül**.

Bizony másnap a lapok igazolták meg érzésemet.

Marinkovics Belgrádban kijelentette, hogy Bukarestben a jugoszláv-román gazdasági együttműködésről tárgyalt

Belgrád, július 4. A Pravda munkatársa beszélgetést folytatott a Bukarestből megérkezett Marinkovics külügyminiszterrel, aki ennek során bukaresti utjának célját gazdasági együttműködés megteremtésében jelölte meg. A külügyminiszter elmondta az újságíróknak, hogy e cél már a Csorbatónál megkísérelték elérni, de végleges megoldásra nem jutottak. Tárgyalt a miniszter Bukarestben a kivitel kartellról is. Jugoszlávia nincs ellene a tervnek s a Népszövetség irányu kérdésére Romániával közös választ fognak adni. Marinkovics kijelentette még, hogy a kisantant kibővítéséről nincsen szó.

Leleplezik a Csekát

Agabekov, a Cseka volt tagja elmondotta, hogy veie akarták meggyilkoltatni Besedovskit

Párizs, július 4. Besedovsky párizsi orosz szovjet követségi tanácsosnak a szovjet szolgálatából való kilépése után most Serajevé Agabekovnak, a szovjetorosz cseka keleti osztagja vezetőjének lemondása kelt általában óriási feltűnést. Agabekov tegnap érkezett meg Párizsba és az orosz emigránsok lapjának szerkesztőségébe ment

— És most mik a céljai, tervei? — kérdeztem.

— Könyvet szeretnék írni a grafológiával kapcsolatos tapasztalataimról. De előbb még Erdély különböző vidékeit szeretném bejárni, hogy az ott lakó népek lelkét tanulmányozzam. Közvetlen tapasztalatok alapján szeretném a népi, illetve a faji lélek különbözőségeit megismerni. Amint mondtam, tapasztalataimat egy nagy könyvben szeretném leszögezni. Azt hiszem, első utam Kolozsvár után Torda lesz. Nagyon érdekes történelmi nevezetességű városka, meg azután a híres tordai hasadékok is szeretném látni, mielőtt Erdélynek végleg búcsút mondanék.

Ennyit mond magáról Pythia és amint íráson elején hangsúlyoztam: semmi mesterkedést, semmi hókusz-pókusz nem érzik sem a beszédén, sem a gesztusain. De hogy ért a grafológiához és ezenfelül hatalmas intuítióval, a jövőbelátás adományaival is felruházta, azt, mint félig-meddig hozzáértő, jómagam is bizonyíthatom.

h. j.

Mit irnak a belföldi orvosok a szifilisznek

a szájon keresztül pasztillával való gyógykezeléséhez

SIGMARGYL

Arzen—Higany—Bismuth

Dr. M. Pomaret

Helyettesíti az injekciót, elkerüli a baleseteket.

Sygmargylt használtam igen sok szifilisz esetben, különböző stádiumokban és minden esetben olyan eredményeket kaptam, amelyek a preparatum elvitathatatlan hatásáról győztek meg.

Dr. D. Dimitriu tábornok orvos.

Buenresti, Str. Gen. Lahovary.

Kipróbáltam a Sygmargylt a Regina Maria-kórházban elsődleges és másodlagos szifilisz esetében és kijelentem, hogy meg vagyok elégedve az elért eredményekkel.

Gyorsítja a sebek és plagu-ok behegését. Ideális profilactikus szer. A beteg jól tűri, nem támadja meg a szervezetet és valamennyi betegnél általános javulás tapasztalható.

Dr. C. Hiesu tábornok orvos.

A hedsereg egészségügyi főnöke. Különös előnyt jelent azok számára, akik nem folytathatnak injekciós kúrát. A Sygmargyl könnyű adminisztrálása és kontrolja nagy előnyt jelent falvakban, gyárakban és mindenkinél, aki szifiliszben szenved.

Az érdeklődők ingyen kapnak brosurát és teljes magyarázatot a SYGMARGYL En-gros ügynökségtől. Bucuresti, Str. Principale Unite 14. Sygmargyl kapható az ország összes drogueriáiban és gyógyszeráraitban.

Mindenféle gyümölcsöt

(hullottat is) Farkas Lajos és Fia-cég

vesz CLUJ, Strada Paris 45 sz.

Telefonszám 9-34.

(Folytatás az

ték. Az agitátor szomszédos falvak Csütörtökről péntek azonban a borsai zsmét a községben végső utasításokat megbeszéltek pokoli A borsai zsidók tvalami készül. Sze zsidók küldötté Jaga vármegyei kedéseket kértek az az intervenció az ménytelen maradt meztetések, amely fektusához a zsid óta intéztek. Sem történt és semmi az agitátorokat a erchajtsák.

Ma reggel nyolc Miksa községi kö

Délután öt órak társunk: Az egész Hozzávetőleges be mintegy 200 ház l Borsá a pusztulás tatja. Vannak há mák csak néhány rendű és csupasz négy órákor meg amelyet Máramar el a déli órákban. Jaga Gábor várm tantin Vreto viz máramaroszigeti tóságok összes vez a vonattal érkezett rosszigeti túzóltó mentési munkalát ság. Víz hiányába csak a tűz lokál Alig néhány ház tulástól.

A falu rettenetes berek félmeztelen gálnak össze-vissz keinek maradvány zött. Egy összege nak megizkösöd eszeveszetten egy négy zsinagógája taléka lett, a bein könyvekkel és imá pusztult a tűzvés háza, sokezer kö könyvtárával egy ben a Fruchter-m jelzik azt a helyet orvos gyönyörűen lott. Mindentűn pusztulás táru a még egyre tart. megperzelt, korm mok rohannak vé Az emberek egy n irnak és jajvesz dok, amelyek még hettek ki a tűzből, sággal terjedtek másik kétségbees hogy égő házába egy otfelejtett után siránkozó g keik nevét sikolt lése tölti meg a maz lett itt mind

A borsai kete pér

Midőn nyilvánv továbbterjedése lyozható, az assz és aggodat a heg el. Ott töltötték a jan és jajveszéke len, jobbsorsra felsővisói zsidósá szert küldött a sára. De senkinek csak meg sem kö egész nap egy be Borsá egyetlen z esétlenségűt meg tört emberek két segítséget és rétt köszöntő péntek hajtaniok fejüké taniok a szomb kat, nines hol és a szombati kalác és tehetetlenül a emberek a sors l Az már mind hogy Borsá gyu Daniló még a haj a falut, hogy elh tett ódiomat. Az maga is talált az egy megüszkösöd

(Folytatás az első oldalról)

ték. Az agitátor elhagyta Borsát és a szomszédos falvakban tevékenykedett. Csütörtökről péntekre virradó éjszaka azonban a borsai zsidók állítása szerint ismét a községben járt, hogy kiadja a végző utasításokat a hetekkel ezelőtt megbeszélte pokoli terv végrehajtására. A borsai zsidók tudták és látták, hogy valami készül. Szerdán délután a borsai zsidók küldöttséget menesztettek dr. Juga vármegyei prefektushoz és intézkedéseket kértek az agitátorok ellen. Ez az intervenció azonban ép úgy eredménytelen maradt, mint azok a figyelmeztetések, amelyeket a vármegyei prefektusához a zsidóság képviselői hetek óta intéztek. Semmilyen intézkedés nem történt és semmi nem akadályozta meg az agitátorokat abban, hogy tervüket végrehajtsák.

Ma reggel nyolc órakor dr. Salamon Miksa községi körorvos házának egyik

mellékhelyiségéből lángok csaptak fel. És mintegy parancsszóra, ugyanebben az időben, a patak tulsó partján lévő s mintegy 700 méternyi távolságra fekvő Steinfeld-házból is lángok törtek elő. Alig telt el néhány pere és két másik ház is már lángokban állott. Nem férhet kétség aziránt, hogy gyújtogatás történt Borsán. Irtózatos pánik keletkezett. Az emberek tehetetlenül néztek, hogy a rettenetes szárazságban a tűz hogyan harapódzik át egyik házról a másikra. Még csak egy tűzoltó-pumpája sincsen ennek a hatalmas községnek. Mert a dolog tragikumához tartozik az is, hogy néhány nappal ezelőtt a borsai községtanács 6000 lej megszavazását kérte a vármegyétől egy tűzoltó-pumpa beszerzésére, amire már csak azért is szükség volt, mert néhány évtizeddel ezelőtt, a falu egyrésze ugyancsak a tűz martaléka lett. A kéreést azonban a vármegyei prefektusa elutasította.

A gyújtogatók alapos munkát végeztek. Még arról is gondoskodtak, hogy a zsidók meg se kísérelhessék házaikat a pusztulástól megmenteni. A zsidó házakban lévő kutyákat hatalmas természetességgel fedték be az elmúlt éjszaka folyamán és tették megközelíthetetlenül. Alig egy félóra leforgása alatt már husz ház állott lángokban. A rekkenő hőség és a szél segítették a vörös kakast ördögi munkájában. Az embereknek még csak arra sem jutott idejük, hogy legszükségesebb holnijukat kimentessék a lángok közül. Borsai zsidói hajukat tépve, féltőn szalárgáltak fel s alá a falu utcáin. A tűz pedig egyre terjedt. Szorosan egymasmellé épített házak, nyomoroságos kunyhók ugyszólván percek leforgása alatt gyuladtak ki. Dél előtt tízenegy órakor már hatvan ház égett és a tűz feltartóztatlanul terjedt tovább. A falut megtöltötte a kétségbeesett emberek szörnyű jajveszékése.

Egész Borsai lángokban áll

Délután öt órakor telefonálja munkatársunk: Az egész falu lángokban áll. Hozzávetőleges becslés szerint eddig mintegy 200 ház lett a tűz martalékává. Borsai pusztulás megrendítő képét mutatja. Vannak házak, amelyeknek nyomait csak néhány megüszkösödött gerenda és csupasz tűzhely jelzi. Délután négy órakor megérkezett a különvont, amelyet Maramaroszigetről indítottak el a déli irányban. A vonaton utazott dr. Juga Gábor vármegyei prefektus, Constantín Vreto vizsgálóbíró, valamint a maramaroszigeti polgári és katonai hatóságok összes vezetői. Ugyancsak ezzel a vonattal érkezett Borsára a maramaroszigeti tűzoltóság és egy század, a mentési munkálatokra kirendelt katonaság. Víz hiányában a tűzoltók munkája csak a tűz lokalizálására szorítkozik. Alig néhány ház menekedett meg a pusztulástól.

Négy templom égett le

A falu rettenetes látványt nyújt. Az emberek féltékenyül, kormosan szaladgálnak össze-vissza. Egyik-másik értékeinek maradványait keresi a romok között. Egy összeégett arcu asszony házában megüszkösödött romjait locsolja eszeveszetten egy vizes kannával. A falu négy zsinagógája ugyancsak a tűz martaléka lett, a benne lévő tórákkal, imakönyvekkel és imaszerekkkel együtt. Elpusztult a tűzvesztés Háger főrabbi háza, sokezer könyvből álló, értékes könyvtárával együtt. Odaveszett a tűzben a Fruchter-malom és üszkös romok jelzik azt a helyet, ahol dr. Salamon körorvos gyönyörűen berendezett háza állott. Mindenütt a legkétségbeesőbb pusztulás tárul a szemlélő elé. A tűz még egyre tart. Időnként összeégett, megperzselt, kormos állatok, lovak, barmok rohannak végig a falu főútcáján. Az emberek egymás nyakába borulva sírnak és jajveszékének. Voltak családok, amelyek még ruháikat sem menthették ki a tűzből, oly lihetetlen gyorsasággal terjedtek tova a lángok. Egyik-másik kétségbeesett kísérletet tett, hogy égő házába behatolva, kimentsen egy ottefelejtett értéktárgyat. Szüleik után siránkozó gyermekek és gyermekek nevét sikoltozó anyák jajveszékése tölti meg a falut. Füstös romhalmaz lett itt minden.

A borsai zsidók fekete péntek estéje

Midőn nyilvánvalóvá lett, hogy a tűz továbbterjedése nem lesz megakadályozható, az asszonyokat, gyermekeket és agyukat a hegyoldalra menekítették el. Ott töltötték el az időt, élen-szoman és jajveszékélve ezek a szerencsétlen, jobbsorsra érdemes emberek. A felsővisói zsidóság két szekér élelmiszert küldött a délutáni órákban Borsára. De senkinek nem volt kedve még csak meg sem kóstolni az ételeket, bár egész nap egy betevő falatot nem evett Borsai egyetlen zsidója sem. A szerencsétlenségtől megrendült és agyongyörtört emberek kétségbeesetten várják a segítséget és rettegve gondolnak a fekete péntek estéjére. Nincs hová lehajtanok fejüket, nincs hol meggyújtaniok a szombatot köszöntő gyertyákat, nincs hol és nincs miből megsütni a szombati kalácsot. Magárahagyottan és tehetetlenül adják át magukat az emberek a sors kénye-kedvének. Az már minden kétségben felül áll, hogy Borsai gyújtogatás áldozata lett. Daniló még a hajnali órákban elhagyta a falut, hogy elhárítsa magáról a gaztett odiumát. Az Új Kelet munkatársa maga is talált az egyik ház istállójában egy megüszkösödött gerendát, amelyet

ugyancsak azért helyeztek oda, valószínűleg a kora reggeli órákban, hogy felgyujtsák vele a házat. A dorong elégett anélkül, hogy az istálló felgyújtotta volna.

Ha nem adsz pénzt — kerülök a vörös kakas

Jellemző a borsai tűzveszt megelőző atmoszférára az a jelenet, amely egy román paraszt és egy borsai zsidó kereskedő között játszódtott le csütörtök délelőtt. A paraszt nagybősszegű kölcsönt kért a kereskedőtől, aki azonban azt válaszolta, hogy nincs pénze. A paraszt erre fenyegető mezdulatót téve kezével, így szólt: — Jó lesz, ha adni fogsz pénzt, mert ha nem, holnap vörös kakas fog kukorékolni a házatok felett.

Porig égett a négy zsinagóga

Este 7 órakor még mindig nem lehetett pontosan megállapítani, hány ház esett a tűz martalékául. Igen sok ház még mindig ég. Hozzávetőleges becslés szerint is a kár meghaladja a 150 millió lejt. A borsai zsidók minden ingó vagyona odaveszett. A négy templomban lévő tórák, értékes könyvek és imaszerek közül semmit sem lehetett megmenteni. A teljesen leszegényedett falu lakói összesen alig rendelkeznek egy-néhány ezer lejlel. Ami a vagyonukat képezte, házaik, lakásberendezésük, állataik mind-mind odaveszték. A kereskedők semmit sem tudtak árukészletükből megmenteni. De elpusztultak a lángokban az üzleti könyvek, váltók és mindaz, ami a borsai zsidóság számára értéket képviselt.

Küszöbön az éhínség

Az egész faluban alig négy-öt ház volt biztosítva, úgy, hogy a pusztulásból semmi sem térül meg a szerencsétlen borsai zsidóknak, akikre a legkeserűbb és legvégzetlenebb napok virradnak. Nemesak a kormánynak, hanem a zsidó társadalomnak is kötelessége a borsai zsidók segítségére sietni. Meg kell menteni az éhhaláltól ezeket a szerencsétlen embereket, akik alig egy hónappal ezelőtt pogromtól való félelmükben vándorbotot voltak kénytelenek kezükbe venni s az országutakon bolyongani és akik visszatértek egy néhány hétre, hogy most a legkeserűebb és legtragikusabb formában szenvedjék el Ahas véros végétét.

Dr. Fischer József országgyűlési képviselő a kora délutáni órákban a következő táviratot küldte a miniszterelnökségnek és Vajda Sándor belügyminiszternek: „A maramarosmegyei Borsai község borzalmas tűzveszt áldozata lett, amely több, mint 200 zsidó házat elpusztított eddig. Sokszáz zsidó család hajléktalan lett és minden élelem nélkül állva, a legborzalmasabb nyomornak néznek elébe. Kérem, szíveskedjék azonnal intéz-

rekolni a házatok felett.

Mélyen jellemző az az incidens is, amely Borsai égése közben játszódott le a falu utcáin. Volcov felsővisói román tanító, aki a tűz hírére átsietett Borsára, mindenki hallatára kijelentette, hogy nem hiszi, hogy véletlen szerencsétlenség történt volna: — Ezt a falut felgyújtották — mondotta, — hogy a zsidókat kiperzseljék innen.

E szavak hallatára két borsai román tanító, Maladeanu és Piroleanu, akik ugyancsak tevékeny részt vettek az agitációkban, nekiesetek Volcovnak és össze-vissza verték. — Hogy mered a zsidókat partfogásba venni? — ordították. — A zsidó Borsának el kell tűnnie a föld színéről.

kedni a lakosság felszegélyezése érdekében. Minden gyauok arra vall, hogy a szerencsétlenség néhány, az antiszemita agitátoroktól vezetett gonosztevő volt. Ezt bizonyítja az is, hogy a tűz egyszerre három helyen gyulladt ki. Kérem azonnali vizsgálat elrendelését, a bűnösök legszigorúbb megbüntetését és a maramaroszi zsidó lakosság életének és va-

Besarábiában pogromot készít elő Zelea Codreanu vasgárdája

- 1. Megyünk meglátogatni a Prut és a Dnyeszter közötti falvakat, hogy testvéri berátságot kössünk ottani legionárius testvéreinkkel.
2. A mars (felvonulás) tartama egy hónap.
3. A felvonulás oszlopokban történik, amelyek 20 kilométeres távolságot követik egymást.
4. A Prut átlépése hét ponton történik. A jobboldali oszlop Cetatea-Alba irányában, a baloldali tighinai rendeltetéssel.
5. A felvonulás gyalog történik.
6. Az indulás napja július 20-án reggel. A felvonulás sikeres végrehajtása érdekében az antiszemita sejték és csoportok vezetői a következő intézkedéseket tartoznak végrehajtani:
a) Erkezés Galaera legkésőbb július 18-án este.
b) Felszerelés: harci fegyverzet, de legalább is zöld ing és derekszíj. Erős ruházat, fekete kalap, vagy tollas kucsma.
c), d), e) és f) pontok különböző felszerelési tárgyairól intézkednek. Nem érdektelen az a pont, amely arról szól, hogy amennyiben nem sikerül a hadseregtől mozgókonyhát kölcsönözni, úgy minden öt ember tartozik üstös is magával hozni.
g) A felvonulás kötelező. Azok a sejték, amelyek sátrakat kölcsönözhetnek, hozzák ezeket magukkal. Ettől a moz-

Megnyílt
Fisch Boske
Közimunka szalonja
Cluj, Str. Gh. Barliu
(volt Malom-utca)
16
Filkék készen és rendelésre. Fehérnemű hímzés. Kézimunka előnyomda. Cslpkebevarrás. Montirozás.

gyonának biztosítását. Dr. Fischer József.

Az ügyész ur fél az alarmhírekről

Felsővisóiról telefonálja tudósítónk, hogy Borsai még mindig lángokban áll. Tudósítónk kénytelen volt Felsővisóra átmenni, mert Constantín Vreto vizsgálóbíró megakadályozta őt abban, hogy Borsáról tudósítsa lapunkat. A vizsgálóbíró a következő szavakban főrmedt az újságíróra: — Ismét alarmirozni akarja a világot? Nem az ön feladata, hanem egyedül az én dolgom annak megállapítása, hogy mi történik itt Borsán.

Mint tudósítónk közli velünk, a borsai község háza és postaépület is porig égett. Hogy milyen intenzív antiszemita propaganda folyik az egész ország területén, hogy mennyire alaposan elő voltak készítve a bukovinai és maramaroszi események, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körlevél, amelyet Corneliu Zelea Codreanu, a hírhedt galaci „vasgárda” (garda de fier) vezetője küldött szét az egyes regáti cuzista szervezetekhez. Ez a körlevél felszólítja a regáti cuzistákat, hogy egy hónapig tartó kirándulást rendezzenek Besarábiába, még pedig olyan kirándulást, amely alkalommal szent nemzeti kötelességeiknek kell eleget tenniük. Ezt a beszédes dokumentumot szóról-szóra alább közöljük:

gósítástól csak a legvégső szükség esetén maradhatnak távol a tagok.

Nem kéjtuzást akarunk csinálni. A nemzet egy nagy parancsának teljesítéséről van ebben a pillanatban szó. Nehéz feladatok előtt állunk, de nem akarom látni a kétségnek egyetlen egy jelét sem arcotokon, vidáman és nyugodtan fogtok előrehaladni az újjászülött román nemzet dicsőségét énekelve.

Légionáriusok, július 18-án a Prut partján találkozunk!

Corneliu Zelea Codreanu

Mi történt Cămpulungban

Bucuresti—Bukarest, július 4. (Az Új Kelet tudósítójától.) A Dimineata újabb részleteket közöl a bukovinai véres incidensekről. Megállapítást nyert, hogy a tüntetők megverték Cobilanschi cămpulungi rendőrprefektust, ennek felelőségét és Cantemir középiskolai tanárt, akit zsidónak néztek. A hatóságok megállapításai szerint a zavargókat Daniló és Meta diákok, Dumitrescu és Anton Berindei borsai lelkészek vezették, akikhez Saghin vamai ügyvéd és Berciu tanító csatlakoztak. Pacurariu cămpulungi vármegyei prefektus Suceaváról kért katonai segítséget. Három teherautón küldtek katonai különítményeket Cămpulungra, akiket azonban Codreanu hadnagy, Corneliu Zelea Codreanu öccse vezényelt. Midőn a prefektus erről tudomást szerzett, visszaküldte a katonákat és más segítséget kért. Alig tegnap reggel érkezett azonban Cămpulungra katonai megerősítés. A Dimineata úgy értesül, hogy Danilót és Metát utban Borsai felé Jacobeni és Dornavatra között letartóztatták. Mindketőjüket bekísérték Cămpulungra. Ez a jelentés ellentmond azonban annak a borsai tudósításnak, amely szerint Constantín Daniló az elmúlt éjszaka Borsán járt. Ugyancsak letartóztatták Cămpulungban négy agitátort, közöttük a vasgárda vezetőjét.

Siremléket, sirszegélyző rámat
továbbá minden kőfaragó-ipari munkákat
művészies kivitelben, 3 évi jótállással, készít
SZABÓ ENDRE kőfaragó iparvállalata
CLUJ, Ca ea Regele Ferdinand 56. szám
Figyelmeztetés! Kérem cégemet
össze nem téveszteni más
hasonnevű céggel!
Raktáron tartok: kül- és bel-
földi prima minőségű márványt és gránitot!

nek az volt a kötelező kommunista vezérvetjeteroszország külponenseit ellenőrizondotta, hogy valóna Besedovsky gyilna Trilisser nevű vesot adta neki, hogy idálja”. Ezt a pal később visszavonrtottak, hogy Beseyilkolása, amire a tségről való elmene sor, nehézségeket ormánynak az euró

rnak
i orvosok
lisznek
ztül pasztillával
kezeléséhez
ARGYL
ny—Bismuth
Pomaret
jekciót, elkerüli a
eteket.
háltam igen sok szifi-
ző stádiumokban és
lyan eredményeket
preparatum elvitat-
gyóztok meg.

tábornok orvos.
Gen. Lahovary.
gmargyit a Regina
gdleges és másodla-
en és kijelentem,
égedve az elért ered

és plagu-ok behege-
lactikus szer. A be-
adja meg a szerve-
betegnél általános
ó.

abornok orvos.
ségügyi főnöke.
lent azok számára,
tnak injekciós ku-
bonyú adminisztrá-
gy előnyt jelent fal-
és mindenkinél, aki
yen kapnak brosu-
zatot a
gros ügynökségtől.
cipatele Unite 14.
ó az ország összes
ógyszertáraiban.

pó elegáns, tar-
tós és olcsó!
apható minden jobb
üzletben.

Országos segélyakció indult meg a borsai zsidókért

A kolozsvári zsidó testületek elhatározták, hogy nagyszabású országos segélyakciót indítanak a legborzalmasabb éhínség előtt álló, lerongyolódott borsai zsidóság felségélyezésére. Dr. Fischer József országgyűlési képviselő iniciatívájára a különböző kolozsvári zsidó és társadalmi testületek vezetői ma este 9 órakor megbeszélést tartanak a neolog

elemi iskola nagytermében. A kolozsvári zsidó testületek érintkezésbe léptek az összes erdélyi, valamint a regáti zsidó szervezetek vezetőivel, amelyeknek segítségét kérték a segélyakció eredményessé tételéhez. Borsán 2500 zsidó lélek lett hajléktalanná és földönfutóvá. 2500 embernek a szó szoros értelmében a be-

tevé falatja is hiányzik. Nem lehet kétséges az, hogy Románia zsidósága ugyanakkor, midőn az összes bűnösök legszigorubb megbüntetését és a kár jóvátételét követeli a kormánytól, ugyanakkor önmaga is a szerencsétlen és tragikus sorsú borsai zsidók segítségére fog sietni.

A Zsidó Nemzeti Szövetség nyilvánosságra hozza a Cur Sálom akció részleteit

Országszerte nagy felháborodást váltottak ki a zsidóság körében az „Ellenzék” rágalmozó cikkei

Cluj—Kolozsvár, július 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). Azok a valótlán adatoktól hemzsegő és minden skrupulozítás nélküli támadó cikkek, amelyek az utóbbi napok során a Cur Salom akcióval kapcsolatban a kolozsvári „Ellenzék” hasábjain napvilágot láttak, nagy megbotránkozást váltottak ki az erdélyi zsidóság széles rétegeiből. Fokozott felháborodással vették tudomásul a cikkek kiadói nyilvánvaló tendenciát, amely dr. Weisburg Chaimnak, az erdélyi zsidó nemzeti mozgalom önzetlen kiváló uttorójának erkölcsi megbélyegzésére törekszik. Ez a bizonyos oldalról sugalmazott hiábavaló erőfeszítés azonban ép az ellenkező hatást váltotta ki, mert a erdélyi zsidóság nagyon is jól tudja, milyen áldozatokat hozott a cionista mozgalomért dr. Weisburg, aki nemcsak egyéni karrierjét áldozta fel a zsidó nemzeti újjászületés ügyéért, de tekintélyes vagyonát is a mozgalom szolgálatában használta el. Dr. Weisburg mindig ideális típusa volt az eszmei mozgalomnak ama harcossainak, akik megvetéssel utasítják vissza még a gondolatát is annak, hogy a mozgalom révén anyagi előnyökhöz jussanak. Ha Weisburgot valaha is ilyen szempontok vezették volna, úgy anyagi viszonyai egész mésképp alakulnak. Aki Weisburgot akáresak futólag is ismeri, nagyon jól tudja, hogy ő a Cur Salom akciót is a legmagasabb nemzeti ideál előmozdítása érdekében hívta életre s hogy ez a nagystilű terv, ha a palesztinai gazdasági krízis be nem következik, valóban egyik leghatalmasabb alkotása lett volna a zsidó országépítésnek. Ép ezért érzi mindenki nemtelennek és alacsony szándékoktól sugalltnak azt az állítást, amely szerint Weisburgot „talpraállította a Cur Salom akció”. Ennek ép az ellenkezője igaz. Alkalmunk lesz majd a Cur Salom akció egész keletkezését, lebonyolítását, valamint pénzügyi felépítését és ügykezelését hiteles adatok alapján ismertetni az erdélyi zsidó közönség ama részével, amely azt még nem ismeri. Ezekből az adatokból világosan ki fog derülni, milyen felelőtlen rágalom-hadjárat eredménye az Ellenzék cikksorozata.

Dr. Weisburgot a hírlapi támadások alkalmával hívei, ismerősei és barátai százával keresték fel levélben és távirattal, biztosítva őt nagyrabecsülésükről és ragaszkodásukról. Jellemző ezek között a Zsidó Nemzeti Szövetség egyik

legtekintélyesebb csoportjának, a marosvásárhelyinek következő távirata:

Dr. Weisburg

Cluj

Helyi csoport választmánya és összes Cur Salom jegyzők Ellenzék cikkekkel kapcsolatos igaztalan támadást legmesszebbmenően elítélik. Önt bi-

zalmukról és szeretetükről ezton biztosítják. Ugyanezt illetékesekkel távirattal közöltük.

Helyi csoport. Dr. Engelberg.

Az Ellenzék cikkeivel kapcsolatban egyébként a Zsidó Nemzeti Szövetség Kisintézőbizottsága ismételten foglalkozott és erről a következő nyilatkozatot

A belga kormány is hozzájárult Briand konföderációs tervéhez

Litvinov hosszabb megbeszélést folytatott a moszkvai francia ügyvivővel a Briand-tervről. Ujra megindulnak a francia-olasz tárgyalások

Párizs, július 4. A déli lapok beavartott helyről származó információk alapján közlik a belga kormány válaszcikkjének tartalmát Briand páncurópai együttműködési memorandumára. A belga kormány bejelenti, hogy elvben hozzájárul a tervhez, de közli azt a fenntartását, hogy a megalakítandó szerv nem dolgozhatik a Népszövetséggel ellentétes irányban és hogy a politikai kérdések nem fognak

fölbe kerülni a gazdaságiaknak. A Chicago Tribune moszkvai jelentése szerint Litvinov helyettes orosz külügyi népbiztos tegnap hosszabb megbeszélést folytatott a francia ügyvivővel, aki előtt kifejtette a szovjetkormány álláspontját Briand memorandumával szemben. Hivatalos jelentést a tett nyilatkozatokról eddig sem orosz, sem francia részről nem adtak ki.

adta közzé:

NYILATKOZAT

A Cur Salom ügyében a kolozsvári sajtóban ismételten megjelent alarmizáló közlemények kapcsán az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Kisintézőbizottsága újra foglalkozott az említett társaság ügyével. Miután az érintett sajtóközlemények alkalmasak arra, hogy helytelen megvilágításba helyezik a Cur Salom-akciótól teljesen független Palesztina-alapok működését és annak a téves felfogásnak adhatnak tápot, mintha a cionista szervezet a szóbanforgó akciót bármilyen formában befolyásolhatta volna, figyelemmel továbbá arra, hogy a sajtóközlemények sértő beállításban foglalkoznak egy, az erdélyi zsidó közéletben fontos szerepet játszott, mindenkor áldozatkésznek és önzetlennek bizonyult személlyel, dr. Weisburg Chaimmal, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Kisintézőbizottsága szükségesnek tartja, hogy a Cur Salom-akció teljesen tárgyilagos megvilágításban kerüljön a közvélemény elé. Ezért elhatározta, hogy beszerzi a Cur Salom megalakulására és működésére vonatkozó adatokat és azokat a legrovidebb időn belül teljesen objektív formában a nyilvánosság elé tárja.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Kisintézőbizottsága nevében

Dr. Fischer József, elnök

Mussolini a békeszerződések revízióját követeli

Az olasz diktátor feltűnésteltető cikke a Journal de Genevben Olaszország csak a békeszerződések revíziójának feltétele alatt járul hozzá Briand föderációs tervéhez

Bern, július 4. A Journal de Geneve legújabb száma Mussolininek egy cikkét közli, amelyben az olasz diktátor állást foglal Briand gazdasági föderációs tervével szemben. Mussolini kijelenti, hogy Olaszország Briand tervének megvalósításához csakis azzal a feltétellel járul hozzá, ha előzőleg revízió alá veszik a békeszerződések. Mussolini kijelenti, hogy elismeri az európai béke konszolidálásának szükségességét, a jelenlegi békeszerződések azonban nem lehet fenntartani, mert nem szolgáltatnak elégtételt a győztes államoknak.

Mussolini cikke kinos feltűnést keltett Franciaországban. Francia politikai körökben azt állítják, hogy a békeszerződések revíziójának hangoztatása ürügy csupán Mussolini számára Briand tervének visszautasítására. A Journal de Debats szerint Mussolini igaztalanul és alaptalanul tulajdonít a győztes államoknak olyan intenciókat, amelyek ezektől távolállanak. Az összes győztes államok közül egyetlenegy hirdét imperialista törekvéseket és harcol a területi expanzió mellett: Olaszország. Itália az egyetlen győztes állam, amely többet kíván, mint amennyit a békeszerződések révén elért.

Párizs, július 4. A Petit Parisien ugyancsak közli Mussolini cikkét. A lap megjegyzi, hogy ha Olaszország nem is kapta meg az általa kívánt te-

rületmagnagyobbitást, ez nem lehet ok arra, hogy ne támogassa Briandnak Európa tetsőbb érdekeit szem előtt tartó törekvéseit. A Petit Parisien szerint amennyiben változások következhetnek be Európa jelenlegi politikai arculatán, úgy ezeket a módosításokat csak is egy európai föderáció keretein belül lehetne keresztülvinni.

Párizs, július 4. Briand francia külügyminiszter nyilatkozott az olasz-francia viszonyról a Daily Herald tudósítója előtt. Briand kijelentette, hogy Grandi olasz külügyminiszterrel Genfben folytatott tárgyalásai bebizonyították, hogy sokkal könnyebb Olaszországgal és Franciaországgal között egy technikai, mint egy politikai megegyezést létrehozni. Mussolini florenzi és livornói beszédei olyan atmoszférát teremtettek azonban, amelyben igen nehéz feladat volna politikai megegyezés létrehozására vonatkozólag tárgyalásokat kezdeni Olaszországgal. El kell telnie néhány hétnek ezen kijelentések után, hogy Párizs és Róma között a tárgyalások ismét felvehetők legyenek. Kizárólag Granditól, Olaszország külügyminiszterétől függ, hogy mikor kezdődnek meg ezek a tárgyalások.

A népszövetség főtítkársága cáfolja, hogy Habsburg Otto Genfben népszövetségi körökkel tárgyalt volna

Genf, július 4. Több külföldi lap azon híradásával szemben, hogy Habsburg Otto genfi tartózkodása alkalmával irányadó népszövetségi körökkel tárgyalásokat folytatott volna, a népszövetségi főtítkárság leszögezni kívánja, hogy a

herceg meg sem kísérelte érintkezést keresni népszövetségi körökkel s így a lapok híradásai Genfben végbement beszélésokről, nem felelnek meg a valóságnak.

Hirdessen az Uj Keletben

Művészi
perzsaszőnyeg
szővött gobelin, karamani függöny, külföldi fonalak, szővőkellékek legelőnyösebb beszerzési forrása
SCHULHOF EMILNÉ
Oradea, Str. En. Ciorogaru (Uri-u.) 14

Anton Rosenzweig Cluj
ספרים אונד שליחים גראדאהאנדרוונ
Héber könyvek
gyapju és selyemtalleszek
nagykereskedése. — Gyári árak!

Kipállott, vörös

gyermek testet HOFFER babykrémmel ápolnak

remén

Lát

Berlin, július 4. rosrészenek egy minden öt lépés ordít a járókelők

Gyóg Csak kéts telen Theob

A Theobald r takozik, a lény Meglátogatjuk intézetet". A ciens ül szólan rendelő. Az író goly, néhány régi fóliások. előttem a gyógy ember, szurós látszik. Behuny hogy megvárná kezd.

— Az orvoso mondja. — tegem volt. Er nagyon kétség teg. Ugy jönne váltójukhoz. M tom őket.

— Mit ért alatt?

— Amint tud amelynek az a hogy vonzza a hogy a mágnes sajátságát más sat egy ideig ma az a vasdarab sat. Paracelsus elemek is rendel ges erővel, Plin ta, hogy vanna feste gyógyító a gyógymagneti nes vonzza a vas rekben is ki v titikus vonzóerő, a vonzunk magunk v annak olyan s sonlóak a mágna Az ember áltana hatása alatt áll áramot meg leh hogy annak a ha tóvé válik. A m testből átvihetjü magnetikus erő vérkeringést és juk a testet alk déseit.

— Hogyan gyó netizörök?

A magnetikus tet tart, mielőtt détre. Aztán bek kan megszólal:

— Mi, gyógym ket az újainkbó erő segítségével a szervezetünk a h viz át, másszóva teget egészségink előbb hipnotikus végigismítjuk új részeket. Ezzel s magnetikus áram szerébe. Nem véle kal és tenyerünk mert hiszen ujja ben futnak össze amelyek akaratur ják másoknak. A kezelés tulajdonké centrálásán alapu ba hozza a gyógy az ujjak hegyén magnetizört és át tébe.

Illusztrálásképp dulatot tesz a hon tékóban hirtelen zek. Felugrom, mi solyog.

Utazók, kik Torda-. Some kereskedőt lát delmező cikk el kaphatnak. Ajá hoz Oradea, A retnek.

A kém

Orvosi rendelő reménytelen betegek részére

Látogatás egy „Magnetikus gyógyintézet”-ben

Berlin, július 4. Berlin nyugati városrészének egyik kis utcájában szinte minden öt lépés után ilyenféle tábla hirdíti a járókelőkre:

Gyógymagnetizmus
Csak kétségbeesett, reménytelen betegek részére
Theobald magnetizőr

A Theobald név a táblák szerint váltakozik, a lényeg azonban ugyanaz. Meglátogatjuk az egyik ilyen „gyógyintézetet”. A városzobában négy páciens ül szótlanul. A következő szoba a rendelő. Az íróasztal felett kitömött bagoly, néhány allványon halálfejek és régi fölírások. Egy karosszékben ül előttem a gyógymagnetizőr. Sovány kis ember, szürke szemekkel. Fáradtan látszik. Behunyja a szemét és anélkül, hogy megvárná kérdéseimet, beszélni kezd.

— Az orvosok kuruzslónak tartanak — mondja. — Ma mégis huszonnégy betegem volt. Értse meg jól: huszonnégy nagyon kétségbeesett, reménytelen beteg. Ugy jönnek hozzám, mint a megváltójukhoz. Magnetizmussal gyógyítom őket.

— Mit ért Ön gyógymagnetizmus alatt?

— Amint tudja, a mágnes az az ére, amelynek az a különös sajátsága van, hogy vonzza a vasat. Az is tudvalevő, hogy a mágnes át is tudja vinni ezt a sajátságát más fémre is, mert ha a vasat egy ideig mágnesezzük, akkor maga az a vasdarab is vonzani fog más vasat. Paracelsus felfedezte, hogy más elemek is rendelkeznek ezzel a különleges erővel, Plinius pedig megállapította, hogy vannak emberek, akiknek a teste gyógyító mágnességet áraszt. Ez a gyógymagnetizmus. Ahogyan a mágnes vonzza a vasat, úgy bizonyos emberekben is ki van fejlődve ez a magnetikus vonzóerő, amellyel más embereket vonzunk magunkhoz. Az emberi testnek vannak olyan sajátságai, amelyek hasonlóak a mágnes sajátságos erejéhez. Az ember állandóan magnetikus áram hatása alatt áll és ezt a magnetikus áramot meg lehet annyira erősíteni, hogy annak a hatása intenzíven érezhetővé válik. A magnetikus erőt az egyik testből átvihetjük a másikba és ezzel a magnetikus erővel felfrissíthetjük a vérkeringést és általában gyógyíthatjuk a testet alkotó atomok megbetegedéseit.

— Hogyan gyógyítanak a gyógymagnetizőrök?

A magnetikus „orvos” egy kis szünetet tart, mielőtt válaszolna erre a kérdésre. Aztán behunyt szemekkel, halkán megszólal:

— Mi, gyógymagnetizőrök a beteget az ujjainkból kiáramló mágneses erő segítségével gyógyítjuk. Egészséges szervezetünk a beteg testbe életérőket visz át, másszóval, megfertőzzük a beteget egészségünkkel. Miután a beteget előbb hipnotikus álomba kényszerítjük, végigsimítjuk ujjainkkal a beteg testrészeket. Ezzel szinte bekapcsoljuk a magnetikus áramot a beteg idegrendszerébe. Nem véletlen, hogy az ujjainkkal és tenyerünkkel érintjük a beteget, mert hiszen ujjainkban és tenyerünkben futnak össze azok az idegcsomók, amelyek akaratunkat közvetíteni tudják másoknak. A magnetikus gyógykezelés tulajdonképpen az akarat koncentrációján alapul. Az akarat mozgásba hozza a gyógyító fluidumot, amely az ujjak hegyén keresztül elhagyja a magnetizőrt és átáramlik a beteg testébe.

Illusztrálásképpen néhány simító mozgulatot tesz a homlokomon és a halántékomban hirtelen furcsa lüktetést érzek. Felugrom, mire a „doktor ur” mosolyog.

Utazók, kik Kolozs-, Maros-Torda-, Someş- és Nasáudmegye kereskedőit látogatják, jól jövedelmező cikk eladására megbízást kaphatnak. Ajánlatok Klein Ernőhöz Oradea, Aleea Gojdu 3 kértnek.

— Csak azért csináltam ezt, — mondja — hogy bizonyítsam a magnetikus erőnek. Hogy aztán hisz-e a gyógyító hatásban, az már az Ön dolga. A beszélgetést félbe kell szakítani, mert egy súlyos páciens hoznak, egy szélütött öregasszonyt. Azonnal hipnotizálni kezd a beteget és mihelyt az elaludt, nyomban megkezdődnek kezének furcsa simító mozgulatai...

Husz gyógymagnetizőr működik Berlinben és az alsóbb néposztálybeliek rangjának ezekért a esodaktörökért, hiszen a legsúlyosabb beteggel is megtörténhetik, hogy meggyógyul. És ezt a

Motilal Nehru elítélése miatt újra zavargások törtek ki Bombayban

London, július 4. Bombayból jelentik, hogy a Motilal Nehru elleni ítélet miatt Bombayban zavargások törtek ki. A kar hatalom gummi- és vasbotokkal verte szét a tömeget.

Tömegtüntetések voltak a poonai bírót előtt Suratban is.

Szabad ég alatt! Szabad levegő! És napsütés!

És hozzá **NIVEA-CRÉME**

Ez egészséges bőrt ad és szépen barnított kinézést. Még beborult égnél is, mert szélnél és levegőnél is barnul a test. De száraznak kell testének lennie, hogy ha Ön a nap sugarainak közvetlenül kitési, azonban azelőtt jól Nivea-Crémrel bedörzsölje. Ön csökkenti ezáltal a fájdalmas napsütés veszélyét. Nivea Crém az egyedüli bőrcrém, amely Eucerint tartalmaz, és ezen alapul a hatása.

Dobozokban Lej: 16.-, 33.-, 72.- Tabakokban tiszta ónból: Lej: 30.-, 45.-
Emil Ziegler, Braşov-Brasso, Vasut-ucca 43

esodát akkor a magnetizőr javára írják. Nem egyszer jelent azonban komoly veszedelmet az ilyen magnetizőrök gyógyítási módszere, illetőleg az, hogy komoly orvosi kezelés helyett sokan ilyen misztikus ceremóniával járó „gyógyimódot” keresnek.

Három hónapra ítélték egy halálosan gázoló soffőrt

Cluj—Kolozsvár, július 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). Bács Demeter kolozsvári soffőr a tavaszi hetek egyikén Szamosfalva határában elgázolt egy öregasszonyt, aki aggkora miatt lassu lépésekkel haladt át az uttesten. Az öreg nőt eszméletlenül hozták be a kolozsvári klinikára. Dr. Haticagan Gyula orvosprofesszor azonnal operációt hajtott végre rajta. Már ugy látszott, hogy az előrehaladott koru asszony teljesen visszakapta egészségét, amikor három nap múlva egy éjszaka belső vérzés állott elő s az öregasszony rövid, pár pernyi agonizálás után kiszenvedett.

Az elgázolásból kifolyólag Bács Demetert a rendőrség halált okozó súlyos testisértés vádjával letartóztatta, majd átadta az ügyészségnek. Az ügyben a törvényszék most tüzött ki tárgyalást. A tárgyalás folyamán Bács azzal védekezett, hogy nem tudta kikerülni az öreg asszonyt, dacára, hogy a legnagyobb szabályossággal hajtott. A hibás egyedül az öreg nő, aki nem húzódtott vissza idejében az amugy is keskeny országút szélére.

A delhi kormányzóság több főtisztviselője a napokban Bombay tartományba készült, hogy a törvényen kívül helyezett nacionalista kongresszusi végrehajtó bizottság ellen fogantatosított rendészeti és gazdasági intézkedéseket ellenőrizze.

akik jutalmakat kínáltak fel az új világrekordereknek a repülés további folytatására. Egyik cég minden óráért amivel a rekordot túlhaladták, száz dollárt fizet a pilótáknak és több más jelentős ajándékot is helyeznek nekik kilátásba.

A két Hunter mechanikusa kijelentette az újságíróknak, hogy a City of Chicago motorja most is azt a töretlen hangot adja, mint a felszállás pillanatában, ami azt jelenti, hogy a gép motorját a megszokás nélküli hosszú munka nem viselte meg.

A pilótáknak ma az Egyesült Államok nemzeti ünnepén kell leszállniok, de a leszállásról eddig még nem érkezett hír.

RYKOW IS TROTSZKIJ SORSÁRA JUTOTT

London, július 4. Rigai jelentés szerint Rykow a kommunista kongresszuson elszavelt vereség után elhagyta Moszkvát és állítólag beadta lemondását. Lehetségesnek tartják azt is, hogy az ellenzékiekkel népbiztos Trotszkijhoz hasonlóan külföldre emigrál.

A POROSZ KORMÁNY ELTILTOTTA AZ ÁLLAMI TISZTVISELŐKNEK, HOGY TAGJAI LEGYENEK A KOMMUNISTA ÉS NEMZETI SZOCIALISTA PÁRTOKNAK

Berlin, július 4. A porosz kormány rendeletet adott ki, melyben eltiltotta az állami tisztviselőket és más közszolgálati alkalmazottakat a kommunista és nemzeti szocialista munkáspárthoz való tartozásról, mely pártok a jelenlegi állami és társadalmi rend elengedhetetlen feltételei. A jövőben a rendelet nem respektáló tisztviselők ellen a legszigorúbb fegyelmi eljárás vezetik le és minden esetben megfosztják az ellenzéglőt állásától.

Beduinok rablóbandája megtámadta az Éjn Charrod kolóniát

A kolónia éjjeli őre elesett a rablókkal való tűzharcban

Jeruzsálem, július 4. Junius huszonnyolcadikán este a Jezreel völgyében fekvő Tel Joseph kolóniába egy rablóhorda akart benyomulni. A kolónia kirendelt éjjeli őre, Isaac Finkel védelmi állásba helyezkedett és fegyverrel védte a zsidó telepet. Számos lövés esett a támadók és a kolónia őre között, amelyek során Isaac Finkel a rablók golyóitól találva, elesett. A lövöldözésre figyelmessé lettek a kolónia férfitagjai, akik elzavarták a rablóbandát.

Éjjel felé Ejn Charodból rendőrök és zsidó cserkészek jöttek Tel Josephbe és azonnal nyomozni kezdtek a gyilkosok után. A rendőrök és cserkészekhez később a transjordániai határőrök is csatlakoztak. Az elesett Finkel testében talált golyókból megállapították, hogy a rablók angol fegyverekből löttek.

Attól tartanak, hogy a június 28-iki támadás csak bevezetése annak a rablóhadjáratnak, amelyet a transjordániai beduinok néhány hét előtt Irádban egy titkos gyűlésükön elhatároztak. Néhány héttel ezelőtt Nahalbe közelében angol csapatokat támadták meg. Biztosra vehető, hogy a támadást ugyanezek a beduinok követték el.

BENAMY: „KAJUT”. (Teljes kiadás) Árs 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Még mindig a levegőben kering a City of Chicago

Már 529 órája vannak a levegőben a Hunter-fivérek. Ma kell leszállaniok a pilótáknak

Chicago, július 4. A City of Chicago pilótái, a Hunter fivérek folytatják a repülést. Délután öt órakor már 529 órája voltak a levegőben. Az időjárás kitűnő. A chicagói repülőtérre tízezrekre menő tömegek tanyáznak és figyelik a világrekorderek gépének útját. A repülőtér körül számos sátrat állítottak fel és sokan laknak bennük az érdeklődők soraiból, akik néhány órai alváson kívül állandóan táv-

esővekkal figyelik a City of Chicagót. A pilóták huga a repülőtérre készített ebédet és vacsorát a repülők számára s a két Hunter územanyaggal együtt mindig meleg ételt is kap, amelyet kosarakon bocsátanak le a tankrepülőgépből a fiatalabb Hunter fivérek, a világrekorderek öccsei.

Amikor híre ment Chicagóban a régi időtartamrekord tulszárnyalásának, számos kereskedő jelentkezett,

Házak építésére

bővítésére, valamint toldalék és emeletek ráépítésére jelentkezéseket elfogad és tagokat felvesz naponként délután 3—5-ig a

Locuința eftină

Házépítő Szövetkezet
műszaki osztálya Cluj, Str. N. Jorga (Jókai-u.) 23. fsz.
Telefon 2-98.

A tagok részesülnek a szövetkezeti törvény előnyeiben és a 30 éves évenkénti átlagos 8 százalékos amortizációs kölcsönben.

A kémia legújabb vívmánya szerint fest, tisztít CZINK, Cluj

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12.
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Sómér kerti ünnepe

Táborba készülnek a kolozsvári sómérek. Lázás készülődés tüze, zsongó sürgés-forgás és izgalom az ur most a családi és a közös otthonban. És buszról egy nagyon kellemes, sokáig felejthetetlen műsoros délutánt rendeznek a kolozsvári zsidó közösség számára. Vasárnap, július 6-án délután négy órakor veszik kezdetüket a változatos és szórakoztató ünnepek a Nőgyűlés Calea Victoriei (volt Magyar uca) 89 alatti kerthelyiségében. A sómérek bucsurendezvénye tulajdonképpen két részből fog állni. Délután a gyermekek fognak száz és százféle szórakozás, ötlet és meglepetés mellett kitűnően mulatni. Gyermekszínpad, bábszínház, gyermekverseny — ezek csak a főszámok, de a rendezőség még számtalan meglepetésről gondoskodott, hogy a leendő gurok és maksivák számára felejthetetlen élményt nyújtson. Az esti műsor, amely 9 órakor kezdődik, már a felnőttek. Kitűnő műsor, kacagató, pompás kabaré és éjfélig tartó tánc. És fűszerezésük közben ötletes szépség- és csunyaságversenyt. Aki megéhezik, annak nagyszerű és olesó buffét áll rendelkezésére. Ezek után senki sem esodálkozhat azon a megérdemelt érdeklődésen, amely Kolozsvár zsidóságának legszelebb körében megnyilvánul a sómérek nagyszerűnek ígérkező mulatsága iránt.

NEM LESZ VALTOZÁS AZ IDŐJÁRÁSBAN. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-prognóza szerint a dőjárásban lényeges változás nem várható. A hőmérséklet májában Budapesten 30 fok Celsius.

CSAK A JÖVŐ HÉT KÖZEPÉN ALAKUL MEG A FINN KORMÁNY. Londonból jelentik: Helsingforsból jelentik, hogy a kormány megalakítására irányuló politikai tárgyalások megindultak. A finn lapok nem tartják valószínűnek, hogy az új kormány a jövő hét közepe előtt megalakulhatna.

SZTRÁJKBALÉPTEK FRANCIAORSZÁGBAN A MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁRI ORVOSOK. Genfből jelentik: A lapoknak jelentik Párizsból, hogy Északfranciaországban a munkásbiztosító orvosok több de partementben sztrájkbaléptek. A sztrájkoló orvosok szerint a nekik járó csekély havi tiszteletdíj a folytonos drágulás mellett nem biztosítja létminimumukat sem s a magasabb honorárium elérését most sztrájkjal kísérik meg.

Bikszád gyógyfürdő! Erdély Karisbadja, a hurutosok Mekkája, nyitva június 1-től. Ivó kúra. Inhalatórium. Hidrogén-gyógyintézet. Szénsavas fürdők. Állandó fürdőorvos. Gyógy- és zenédíj nincs. Napi pensio 240 lejűl. Rituális vendéglő. Vasút, posta, távirat helyben. A Bikszádi víz a legjobb égvényes konyhasós savanyúvíz. Borral, vagy gyümölcszörppel kellemes üdítő ital. Gyomorégést azonnal megszüntet, emésztést elősegít. Prospektust díjtalanul küld a fürdőigazgatóság: Baia-Biesad, jud. Sătmăr.

Szerelmi bánat miatt a halálba. Megirtuk, hogy egy fiatal kolozsvári munkásné. Chiehidean Anna tegnapelőtt marószódával öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen leányt beszélgettek a sebészeti klinikára, ahol gondozás alá vették. Az orvosi beavatkozás azonban már nem lett semmi eredménye, mert az erős marólug annyira megégette a fiatal leány belső szerveit, hogy az éjszaka folyamán kiszívódott. A bevezetett rendőrségi nyomozás megállapította, hogy Chiehidean Anna szerelmi bánata miatt dobta el magát az életet.

A nagy hőség következtében óriási erdőtüzek pusztítanak Németországban

Berlin, július 4. A hőség — nyári zivataroktól csak órákra megszakítva — csaknem az egész birodalom területén már hetek óta tart s a meteorológiai közlések szerint még el sem érte kulminációs pontját. Különösen Észak-németországban számos hatalmas erdőtüz pusztít, melyek közül a legjelentékenyebb a Dessau környékén három napja tartó tűzvész, melynek majdnem

ezer hektár erdő máris áldozatul esett. Tűzoltóságok kívül rendőrség és katonaság is dolgozik a tűz megfékezésén, eddig minimális eredménnyel. A Rajna-vidékén és Wesszfáliában a viharok nagy károkat okoztak és az utóbbi másfél nap alatt a villámcsapások 12 emberéletét is követelték áldozatul.

Bojkott-mozgalom indult meg a zsidók ellen Mexikóban

Mexikó, július 4. Mexikó számos vidéki városában erős antiszemita mozgalom indult meg, amely a városokban lakó zsidóságot aggodalommal tölti el. A Mexikó-Cityben megjelenő Jiddische Zeitung megdöbbentő esetekről ad hírt. Az antiszemita mozgalomra csak a zsidó kereskedők és iparosok bojkottjában nyilvánult meg, de ez egymagában olyan aggasztó tünet, amely komoly ellentállásra készíteti a mexikói zsidóságot. Eddig ugyanis a délamerikai országokban élő zsidó tömegek csak hírből ismerték az antiszemi-

tizmust. A spanyol és portugál lakosság, amely ezeken a területeken államalkotó elem, soha zsidósága miatt sem politikai, sem gazdasági tekintetben senkit meg nem károsított. A zsidó sajtó felhívja a nagy befolyás fölött rendelkező mexikói külváros zsidóit, hogy siessenek vidéken élő testvéreik segítségére, mielőtt a bojkottmozgalom komolyabb formát öltene. A mexikói zsidóság a kormánynál interveniót és remélhető, hogy ennek meglesz a kellő eredménye.

Nagy a bukási arányszám az érettségiző román diákok között. A helybeli román liceumok növendékei a Malom ucai Baritiu gimnáziumban székelő érettségi bizottság előtt állottak vizsgára. A vizsgák a lehető legrosszabb eredménnyel jártak, amennyiben a szóbeli vizsgák eddig kihirdetett eredményei szerint máris számosan elbuktak. A bukási arányszám eléri a 60 százalékot.

Sztrájkolnak a gráci egyetemi hallgatók. Bécsből jelentik: A gráci egyetem hallgatói ma sztrájkot proklamáltak és a kapuk előtt erőszakosan léptek fel az előadásokra belépni készülő társaikkal szemben. Az egyetem rektora holnapra és a következő napokra felfüggesztette a vizsgák és az előadások tartását, ugyszintén bizonyítványok kiállítását is. A rektor felhívásban közölte a hallgatókkal, hogy amennyiben a sajnálatos incidensek hétfőn megismétlődnek, további rendszabályokat lesz kénytelen életbe léptetni.

Eljegyzés. Ilyés Mancsi Satu-Mare és Lampel Dezső Baia-sprje jegyesek. **Egy híres bankjegyhamisító székelyi kísérlete.** Bécsből jelentik: Otto Paul Kurt bankjegyhamisítót őrizet alatt Sankt Pöltenből vonaton a garseni börtönbe kísérték át. Az öt évi szabadságvesztés büntetésére ítélt Kurt egy őrizetlen pillanatban kiugrott a vonat ablakán és elmenekült. Több óras kutatás után egy buzföldön találtak rá. A bilincsek még mindig a kezében voltak.

A SASSOI VASUTI KATASZTROFA EGYIK SEBESÜLTJE BELEHALT SÉRÜLÉSEIBE. Milánóból jelentik: A sassói vasúti szerencsétlenség egyik életveszélyes sebesültje ma éjszaka a kórházban kiszívódott. Ezzel a halottak száma tizenhátra emelkedett. A kórházban még harminc súlyos sebesültet ápolnak, kik közül többnek állapota válságos. Megállapítást nyert, hogy a katasztrófánál külföldiek nem estek áldozatul.

A vilnaiak Prágában. Prágából jelentik: Alex Stein, az Erdélyben is előnyösen ismert színész és rendező, néhány nap óta a prágai Kammertheater színpadán vendég szerepel jiddis társulatával. Alex Stein Francisek Langernek, egy cseh írónak „Periferia” című drámájában mutatkozott be. Egész eredeti felfogásban és rendezésben hozta színre a darabot, amely annyira megtetszett a prágaiaknak, hogy a darab két hétiig műsoron maradt. A prágai lapok a legnagyobb elismeréssel írják Alex Stein művészetéről.

MEGNÖSÜL A VILÁG LEGGAZDAGABB VÖLEGÉNYE. Newyorkból jelentik: J. N. Brown amerikai 45 éves milliárdos, akit a világ leggazdagabb agglagényének tartanak, a lapok jelentése szerint eljegyezte Anne S. Kinsolwinget, egy baltimorei gyáros leányát. Az amerikai társaságban a híryenhirrel kapcsolatban több tréfás anekdóta van forgalomban.

COSTES ÉS BELLONTE KI-PROBÁLTÁK OCEÁNREPÜLŐGÉPÜKET. Párizsból jelentik: Costes és Bellonte tegnap kipróbálták a lebourgeti repülőtérén óceánrepülőgépjüket, amely teljesen kifogástalanul működik. A két pilóta startjának időpontját titokban tartják, de valószínű, hogy néhány napon belül elindulnak az újabb óceánrepülésre.

Salamon Etelka hegedűtanárnő növendékeinek hangversenye. Kedd este tartotta meg Salamon Etelka, a Magyar Zenekonzervatórium hegedűtanárnője növendékeinek hangversenyét. A műsor kiemelkedő száma Bokrétság Béla játéka volt, aki Schubert „Wiegenlied”-jét és Vécsey „Valse triste”-jét adta elő kiforrott művészettel. A kis Wertzberger Sanyika Kigyósi: „A kis repülőgép” című darabjával aratott nagy sikert. Kerekes Jenő, Szabó László, László Ági, Czerjék Ilonka szintén hozzájárultak az est sikeréhez. A kísérlet Freumann Böske, Salamon Klári és Leitner Vera látták el nagy hozzájárulással.

Nagyvárad Zsidó Fiu Internátus

Oradea, Str. Delavrancea (Ritook Zs.-u.) 17.

Elemi és középiskolai tanulók internátusa. Igazgató: Szilágyi Adolf zsidó liceumi tanár

A nagyváradai társulati Kereskedelmi, az Orth. Gimnázium és a zsidó liceum igazgatóságaitól ajánlva. - Elsőrendű kóser ellátás. - A növendékeknek szaktanárok által való előkészítése.

Az iskolákban való tömeges jelentkezés és az internátusban levő kevés férőhely miatt ajánlatos a jelentkezéseket július hó 15 ig eszközölni.

Prospektust csak kívánatra küldünk!

SCHWARTZ MENYHERTNE

1928-ban létesült ORTH. ZSIDÓ leánynevelő intézete ORADEA Szaniszló utca 13, az 1930-31 évre kibővített arányokban folytatja működését, az összes orth. zsidó és állami iskolák közelében. Szeretetteljes, gondos nevelés. Naponta 5-szöri bö és tápláló étkezés. Állandó tanárnői és orvosi felügyelet. - Idegen nyelvek. - Zene. - Kereskedelmi és Iparművészeti tanfolyam. Német és francia társalgás. Prospektus. Beiratkozás már megkezdődött!

Kitűnő és olcsó nyaralás

Bratca a Cluj-Oradea-i fővonal mentén a Körös folyó szigetén épült hatalmas parkkal övezett

„Otthon”-panzióban

Pompás hegyekkel körülvett magaslati üdülőhely. Állandó orvosi felügyelet, Saját strand, tennispálya, szebbnél-szebb kiránduló helyek. Napi teljes ellátás ötszöri étkezéssel 200 lej. Külön gyermeküdülőhely, állandó és szakszeri felügyelettel.

Kérjen prospektust!

„Otthon”-panzió Bratca, Jud. Bihar.

Másfélórás tűzhare alkoholesempek és prohibíciós rendőrök között. Newyorkból jelentik: Virginia államában. Portsmouth kikötője előtt másfél óras heves tűzhare folyt alkoholesempek és motoresonakos prohibíciós rendőrök között. A csempészeknek sikerült ép bírral emenekülnök. A lapok élénken kommentálják Campbell, a newyorki prohibíciós rendőrség vezetőjének lemondását, akinek az a szándéka, hogy ő maga is belép a prohibíció-ellenesek táborába és követelni fogja az alkoholtólalm melőbbi felfüggesztését.

Ellopták a pénztárcáját. Úgyes és vakmerő tolvajlás történt ma délelőtt a gabonapiacra. Ismeretlen egyének alkudozás közben ellopták Rába Gábor magyarai parasztagának pénztárcáját, melyben 2900 lej pénzzösszeg és egy 300 ezer lejre kiállított, teljesen szabályszerű, azonnal beváltható váltó volt. Mivel a 300 ezer lejes váltót a tettesek azonnal tudják értékesíteni, a rendőrség gyors és erélyes nyomozást vezetett be.

Huszonöt ezer lejt találtak a kolozsvár-szászrégeni országúton. A kolozsvári rendőrkvesztura közli, hogy június 22-én a kolozsvár-szászrégeni országúton 25 ezer lejt találtak. A pénz az urmenisui primárius helyezték el. A károsult kellő igazolás után pénzt itt átvetheti.

A Zsidó Árvagondozó vezetősége közli, hogy a gyermekek tihutai nyaraltatása igen kedvező kondíciók mellett megkezdődött. Az első csoportban, mely precizen és programszerűen érkezett meg a telepre, 48 tetsmvári, 7 gyulafehérvári, 1 zilahi és 33 kolozsvári gyermek vesz részt. A telepen a gyermekek foglalkoztatását a vezető, egy óvónő, az orvosi ellenőrzést pedig egy orvosnő végzi.

Dr. Boila Romulus lett az új szesz-törvény végrehajtási utasítását előkészítő bizottság elnöke. Néhány nap óta a pénzügyminiszter és földművelésügyi miniszter közös megbízásából egy bizottság alakult, mely az új szesz-törvény alkalmazására vonatkozó instrukciókat állítja össze. A bizottság elnökévé dr. Boila Romulust, a szenátus alelnökét nevezték ki, akit munkájában több parlamenti képviselő támogat. A bizottság tagjai: Iospeanu Greul, dr. Serban Mihály, Graur szenátor, dr. Fischer Tivadar, Manoliu és Caraus képviselők lettek.

A kolozsvári mizráchi ifjusági csoportok vezetősége felszólítja a Ceiroth, Ceire Mizrachi és Bné-Akiba összes tagjait, hogy folyó hó 5-én, ma délután 3 órakor a Zs. N. Sz. helyiségében fontos szervezeti megbeszélésen okvetlen megjelenjenek.

ÉHSEGVAVARGÁSOK ODEZS SZÁBAN. Londonból jelentik: Rigai jelentés szerint Odesszában éhségzavargások törtek ki. Az éhes emberek megostromolták a hatósági szövetkezeti üzleteket és a bennük talált kevés élelmiszert birtokukba ejtették. Több helyütt összeütközések voltak a karhatalommal, melyeknek során számos sebesülés is történt.

A saarvidéki törvényhozás határozatban üdvözölte a felszabadult Rajna-vidéket. Saarbrückenből jelentik: A saarvidéki törvényhozás tegnapi ülésén határozatban üdvözölte a Rajna vidék lakosságát felszabadulása alkalmából. A törvényhozó testület ugyanekkor sajnálatát fejezte ki afelett, hogy a francia-német tárgyalások a Saarterület tekintetében még nem vezettek eredményre, hogy a Saarvidék is egyidejűben szabadulhatott volna fel a Rajna-területtel.

László Fülöp eset érte. London Fülöpnek, az An magyar festőnek angliai Wilts közelében autós Gépkojsija nagy amikor első kere leváltak s a kocsi Patrikot összetörte ki a gépkocsi ron szállítását. A katasztrófánál

Derekára kö ugrott a Dunába. A nyomor ujjabb Az újpesti Megye ták a Dunából es szony holttestét, másféléves fiúgy kötte. A hatóság a nő Konrad Gyö aki nyomorát ne öngyilkosságot kö

Szatmári, ha fizetőinkkel közöl tési díjak inkassá man urat biztók Szamos Hirlapir fizetéseket, valan Új Kelet részére.

A magyar rá leadóállomást léte. Ientik: A magyar lentette, hogy a ke sitása céljából eg létesítésére a szüks metgette. Ezzel p den erős mozgalon a második leadóáll kapja meg.

Új világrekord donból jelentik: A város bajnoki címé tiki verseny szá nem várt, hatalmas dött. Elsősorban az jutott színes ember „noka” címhez. Máso mert a győztes oly ményvel érte el a ki az világrekord és a táinak sokáig díszé lágrekord 10,2 másó előtt egy afrikai gy donba került egyete Megjavitotta a 10,4 rekordot, melyet tiz Paddock, a mostani nész állított fel. Pa jat tiz éven kereszti megjavítani, de beál lönösen az utóbbi idő 10,4 másodpercet. C mers, Williams, W azok, akik igyekezte világrekordját elhon léai körök megjavít emberi teljesítőképes tartották a 10,4 más kordot, így érthető a záció, amit a néger jód sodperces eredménye

A francia rabbisz állásának százéves j ből jelentik: A fraz mányos társulata, Etudes Juives a nephi ötven éves fe leumát. Ugyanezen Metzben alapított amely évtizedek óta dik, alapításának sz lóját fogja ünnepelni ből az idők során a legkimagaslóbb szelle rültek ki, többek köz Kahn, Franciaország rabbija és Izrael Léva aki egyben országos cia köztársaságnak.

A saarvidéki törvényhozás határozatban üdvözölte a felszabadult Rajna-vidéket. Saarbrückenből jelentik: A saarvidéki törvényhozás tegnapi ülésén határozatban üdvözölte a Rajna vidék lakosságát felszabadulása alkalmából. A törvényhozó testület ugyanekkor sajnálatát fejezte ki afelett, hogy a francia-német tárgyalások a Saarterület tekintetében még nem vezettek eredményre, hogy a Saarvidék is egyidejűben szabadulhatott volna fel a Rajna-területtel.

nyaralás
 fővonal mentén
 hatalmas park-
 ott
enzióban
 trüvett magaslati
 si felügyelet, Saját
 ebből-szebb kirán-
 s ellátás ötszöri ét-
 gyermeküdülő-
 zerti felügyelettel.
 ektust:
 atca, Jud. Bihar.

re alkoholesempe-
 rendörök között.
 Virginia állam-
 toje előtt másfél
 olyt alkoholesem-
 akos prohibíciós
 empeszeknek sike-
 külniök. A lapok
 ák Campbell, a
 rendőrség vezető-
 nek az a szándé-
 telep a prohibíció-
 követelni fogja az
 bi felügyeletét.
 áráját. Úgyes és
 rtent ma délelőtt
 eretlen egyének
 pnak Kaba Gábor
 ának pénztárcáját,
 zösszeg és egy 300
 teljesen szabály-
 thatóvá váltó volt.
 s váltót a tettesek
 resíteni, a rendőr-
 nyomozást vezetett

é találtak a kolozs-
 ágaton. A kolozs-
 közli, hogy ju-
 ar-szászrégeni or-
 találtak. A pénztá-
 rian helyezték el.
 azolás után pénzét

gondozó vezetősége
 hekek tihutai nya-
 zó kondíciók mel-
 Az első csoportban,
 gramszerűen érke-
 e, 48 temesvári, 7
 lahí és 33 kolozs-
 reszt. A telepen a
 ztatását a vezető,
 i ellenőrzést pedig

lus lett az új szesz-
 utasítását előké-
 e. Néhány nap óta
 e földművelésügyi
 zbizásából egy bi-
 az új szesztorvény
 közö instrukciókat
 ttság elnökévé dr.
 szenátus alelnökét
 nkájában több par-
 mogat. A bizottság
 ul. dr. Serban Mi-
 dr. Fischer Tiva-
 ans képviselők let-

mizráchi ifjusági
 felszólítja a Cei-
 és Bné-Akiba ösz-
 yó hó 5-én, ma dél-
 N. Sz. helyiségében
 egbeszélésen okvet-

RGÁSOK ODESZ
 ól jelentik: Rigai
 odeszában éhség-
 ki. Az éhes embe-
 a hatósági szövet-
 bennük talált ke-
 tokukba ejtették.
 itközések voltak a
 yeknek során szá-
 ntent.

rvényhozás határo-
felszabadult Rajna-
 mból jelentik: A
 zbas tegnapi ülésén
 itte a Rajna vidék
 ulása alkalmából
 let ugyanekkor saj-
 lelett, hogy a fran-
 s a Saarterület
 em vezettek ered-
 arvidék is egyidő-
 volna fel a Rajna-

intézetek ORADEA
 rányokban folytatja
 ő és tápláló étkezé-
 tanfolyam.
 r megvezdődött

— **László Fülöp fiát súlyos autóbál-**
eset érte. Londonból jelentik: László
 Fülöpnek, az Angliában élő világhírű
 magyar festőnek fiát, Patrikot a dél-
 angliai Wilts grófságban, Salisbury
 közelében autószerencsétlenség érte.
 Gépkocsija nagy sebességgel haladt,
 amikor első kerekei ismeretlen okból
 leváltak a kocsi felborult. László
 Patrikot összetörött bordákkal szedték
 ki a gépkocsi romjai alól és kórházba
 szállították. A kiséretében volt utas
 a katasztrófánál életét veszítette.

— **Derekák kötötte gyermekét s be-**
grott a Dunába. Budapestről jelentik
 A nyomor újabb áldozatokat szedett.
 Az úpesti Megyeri-esárdánál kifog-
 ták a Dunából egy 26 év körüli asz-
 szony holttestét, akinek derekára egy
 másfél éves fiúgyermek holtteste volt
 kötve. A hatóság megállapította, hogy
 a nő Konrád György napszámos neje,
 aki nyomorát nem bírván elviselni,
 öngyilkosságot követett el.

— **Szalmári, hármii, nagykarolyi elő**
fizetőkkel közöljük, hogy az előfize-
tési díjak inkassálásával Gottlieb Her-
man urat bízunk meg. Ezenkívül a
 Szamos Hirlapiroda is elfogad elő-
 fizetéseket, valamint hirdetéseket az
 Új Kelet részére.

— **A magyar rádióközpont új, nagy**
leadóállomást létesít. Budapestről je-
 lentik: A magyar rádióközpont beje-
 lentette, hogy a kettős műsor megvaló-
 sítása céljából egy új leadóállomást
 létesítésére a szükséges előkészületeket
 megteette. Ezzel párhuzamosan Szege-
 den erős mozgalom indult meg, hogy
 a második leadóállomást Szeged város
 kapja meg.

— **Új világrekord a 100 méteren.** Lon-
 donból jelentik: A vasárnap London
 város bajnoki címéért megtartott atlé-
 tikai verseny szarméteres síkfutása
 nem várt, hatalmas szenzációval végző-
 dott. Elsősorban azért, mert első ízben
 jutott színes ember „London város baj-
 noka” címhez. Másodsorban pedig azért,
 mert a győztes olyan nagyszerű ered-
 ményrel érte el a kitüntető címet, hogy
 az világrekord és a világrekordok lis-
 tájának sokáig díszje fog lenni. Az új vi-
 lágrekord 10,2 másodperc, melyet öt év
 előtt egy afrikai gyarmatvárosból Lon-
 donba került egyetemi hallgató ért el.
 Megjavitotta a 10,4 másodperces vilá-
 rekordot, melyet tíz év előtt Charley
 Paddock, a mostani népszerű mozi-
 nész állított fel. Paddock világrekord-
 ját tíz éven keresztül senki sem tudta
 megjavítani, de behálítani sikerült. Kü-
 lönösen az utóbbi időben sokan futottak
 10,4 másodperccel. Carr, Körnig, Lam-
 mers, Williams, Wikopf, stb. voltak
 azok, akik igyekeztek a nagy „Charli-
 világrekordját elhomályosítani. Az at-
 léta körök megjavíthatatlannak és az
 emberi teljesítőképesség maximumának
 tartották a 10,4 másodperces világre-
 kordot, így érthető az a hatalmas szen-
 záció, amit a néger joghallgató 10,2 má-
 sodperces eredménye keltett.

A francia rabbiszeminárium fenn-
állásának százéves jubileuma. Páris-
 ból jelentik: A francia zsidók tudó-
 mányos társulata, a Société des
 Études Juives a napokban ün-
 nepli ötven éves fennállásának jubi-
 leumát. Ugyanezen alkalommal a
 Metzben alapított rabbiszeminárium,
 amely évtizedek óta Párisban műkö-
 dik, alapításának száz éves évfordu-
 lóját fogja ünnepelni. A szeminárium
 bol az idők során a francia zsidóság
 legkimagaslóbb szellemi vezetői ke-
 rültek ki, többek között néhai Zadoc-
 Kahn, Franciaország volt országos fő
 rabbija és Izrael Léwy, a híres tudós,
 aki egyben országos főrabbija a fran-
 cia köztársaságnak. A szeminárium
 gazdaságilag nagyon súlyos helyzet-
 ben van, a kiadások körülbelül 150
 ezer frankkal lépik túl a bevételeket.
 1914-ben Franciaországban 42 rabbi-
 nátus működött. A rabbinátusok élén
 kizárólag olyanok állottak, akik ezt a
 szemináriumot végezték. Most már
 csak 28 rabbinátus áll fenn. Az algiri
 a reimsi és más nagyjelentőségű rab-
 binátusok nincsenek betöltve. A szem-
 inárium nemesak a francia hitköz-
 ségeket látta el rabbikkal, hanem Ar-
 gentinában, Belgiumban és Svájcban
 is működnek a párisi szeminárium
 egykori tanítványai. A francia zsidó-
 ság reméli, hogy ezzel az ünneppel
 kapcsolatosan sikerülni fog a szem-
 inárium helyzetét is rendezni.

KÖZGAZDASÁG

A német zsidó kézművesek talpraállítására hitelszövetkezeteket léptetnek életbe

Köln, jul. 4. A németországi zsidó
 kézművesek központi szövetsége teg-
 nap tartotta Kölnben kilencedik évi
 közgyűlését, amely elsősorban szak-
 mai és gazdasági kérdésekkel foglal-
 kozott.

Isi Kahn üveges (Frankfurt) és
 Julius Perl építómester előadásait a
 gyűlés nagy figyelemmel hallgatta. A
 két szónok a zsidó iparos-osztály pa-
 naszait adta elő és rámutatott a kri-
 zis enyhítésére. A válságot főleg
 hosszú lejáratu kölcsönökkel lehet át-
 menetileg megoldani. Ez azonban a
 zsidó kisiparos egyéb problémáit nem
 oldja meg. Fontos, hogy az iparosok
 egységesen lépjenek fel a hitközségek
 ben és itt is igyekezzenek befolyást
 szerezni. Az utóbbi időben a nagyobb
 hitközségek termelősövetkezetek fel-
 állításának tervével foglalkoznak. El-
 tekintve attól, hogy ezek az üzemek
 az ipar egyre fejlődő racionalizálása
 és mehanizálása mellett aligha lesznek
 versenyképesek, berendezésükre olyan
 összegeket kell majd investálni, ame-
 lyek semmiképpen sem állanak arány-
 ban a várható eredménnyel. Más pro-
 duktív célokra sokkal gyümölcsözőbb-
 ben lehetne ezeket a pénzeket elhe-
 lyezni. A zsidó iparosok véleménye
 szerint a szövetkezetek azonkívül sú-
 lyosan érintenék a középosztály érde-
 keit, de ettől eltekintve erkölcsi kép-
 telenség, hogy az egzisztenciáért
 küzdő zsidó ipari középosztályt a
 zsidó adófizetők filléreiből konkur-

rens vállalkozásokkal károsítsák.
 Julius Perl rámutatott még a zsidó
 iparosság katasztrófálisan válságos
 helyzetére. Nincs senki, aki a jövő
 gazdasági programját meg tudná csi-
 náni, annyira bizonytalan a racionaliz-
 álás és a külföldi konkurrencia miatt
 a kisiparos helyzete. A nagyüzemek
 egyre felszívják a zsidó ipari osztályt
 amelynek életműve napról-napra csök-
 ken. Sikerre kizárólag az kecsesget,
 ha a zsidók minden anyagi és erkölcsi
 erőikkel támogatják az iparosságot,
 ha kölcsönökkel támogatják ezt az
 osztályt, amely kétségtelenül megér-
 demli, hogy fennmaradjon és fejlődjön.

A referátumok alapján a közgyűlés
 határozati javaslatokat fogadott el.
 A javaslatok közül az egyik követeli
 a hitelszövetkezetek és kölcsönpénz-
 táruk felállítását. Ehhez segédkezet
 kér a hitközségektől és egyfelől a már
 meglévő, másrészt a felállítandó pénz
 intézetektől. Követeli a már fennálló
 hitelintézetek koncentrációját, hogy
 ilyen módon a gyengébb anyagi vi-
 szonyok között lévő hitközségek ipa-
 rosait is támogatni lehessen.

A másik javaslat tiltakozik a hit-
 községek által terytbevett termelősö-
 vetkezetek felállításá ellen.
 A javaslatok elfogadása után a
 zsidó iparos-szövetség belső szerve-
 zeti ügyeit tárgyalta. A jelentésekből
 kiderül, hogy a zsidó kézművesek moz-
 galma Németországban az utóbbi két
 évben jelentékeny haladást tett.

Megkondul a lélekharang a budapesti gabonatorzsde felett

A módosított gabonajavaslat lehetetlenné tesz minden árbiztosító üzletet

Legutóbb ismertettük azt a javasla-
 tot, amellyel a magyar kormány a me-
 zőgazdasági válságot akarja — legalább
 is a termelők részére — megoldani. A ja-
 vaslat akkor nyilvánosságra hozott szöve-
 gesében a nyolc pengős boletta ára
 (3.20+4.80) volt alapozva, de a nyolc
 pengős gabonáremelés ellen indított
 koncentrált támadás arra indította a
 magyar kormányt, hogy a parlament elé
 már lényegesen változtatott — nem javi-
 tott — szöveget terjesszen. Az új szöveg
 nyolc pengős helyett csak három pengős
 bolettát (gabonajegy) ismer és az első
 szövegesében szereplő 4 pengős 20 fillé-
 res részt helyettesítő ugynevezett gabo-
 nalevél, amely a búzát végigkíséri egé-
 szen a fogyasztóiig, díjtalan. Így azon-
 ban nagy bevételi hiány állt volna elő,
 mire a gabonajegy mellé kiutalták az
 örlési jegyet, amelynek ára szintén 3
 pengős és amelyet azoknak kellett volna
 megvenni, akik saját használatra örlet-
 nek gabonát (termelő, komenciós föld-
 munkás stb.) Ez a javaslat került a par-
 lament illetékes bizottsága elé és még
 az elsőnél is nagyobb felzúdulást keltett
 Megállapították, hogy az eredeti javas-
 lat a nagy és középbirtokosok érdekeit
 szolgálta ugyan, mert ők kapnak mé-
 rétmázsánsként három pengős prémiu-
 mot, de legalább nem sújtja külön ter-
 hekkel a törpebirtokosokat és a földmü-
 vescselédéket, viszont az új javaslat a
 városi kispolgárság mellett a falusi sze-
 génység filléreiből szedi össze a birto-
 kosoknak adandó prémiomot.

A Bethlen-kormány még a frank-per
 idején sem állott olyan közel a bukás-
 hoz, mint az elmúlt napokban és Beth-
 lennek Londonból hazajövet első dolga
 volt visszavonni az örlési jegyre vonat-
 kolt részt és csak a három pengős bo-
 lettát tartotta meg azzal, hogy a szük-
 séges pénz a kávé és a tea behozatali
 vámjának, továbbá a postabélyeg és do-
 hányárak emelésével teremti elő. Ezzel
 a fordulattal Bethlen megmentette
 a kormányt és a javaslatot, amely most
 már hamarosan törvényerőre is emel-
 kedik.

Van azonban a javaslatban még egy
 újítás, amely közelről érdeklí a joga-
 szláviai gabonakereskedelmet is: a tőzs-
 dei határidőügylet betiltása. A javas-

lat kimondja, hogy a fedezetlen hatá-
 ridoigylet tilos. Határidőre csak akkor
 lehet eladni gabonát, ha az a gabona
 tényleg az eladó birtokában van és az
 ügylet célja, hogy az áru tényleg gaz-
 dat cseréljen, nem pedig tőzsdei játék.
 De ilyen ügyletet is csak bejegyzett ga-
 bonakereskedők, gabona és liszt feldol-
 gozásával foglalkozó üzemek (malmok,
 pekek) és százholdon felüli gazdálkodók
 köthetnek. Mások határidőügylete, vagy
 általában a fedezetlen határidő ügylet,
 vagy tőzsdei játék tilos és az ilyenből
 eredő követelésekhez a bíróság nem
 nyújt jogsegélyt. A javaslat még arra
 az esetre is gondol, hogy a tőzsde a gya-
 korlatban ki ne alakíthassa azt a rend-
 szert, hogy minden határidő ügyletet le-
 gálisnak tekint, ezért kimondja, hogy a
 tőzsdebíróság ítéletei ellen felülvizsgá-
 lati kérelemmel lehet élni azzal az in-
 dokolással, hogy az ügylet tőzsdei játé-
 kból eredt. Ezzel aztán meg is ásták az
 egész határidőügylet, de főleg az utód-
 államokat annyira érdeklő arbitrázs sir-
 ját. Mert egészen kézenfekvő, hogy aki-
 nek vesztése van, nem fizet, hanem
 egyszerűen arra az álláspontra helyez-
 kedik, hogy ügyfele csak tőzsdei játé-
 kot folytatott nyereszkesedési vágyból. A
 bizonyítás és ellenbizonyítás itt nagyon
 labilis és könnyen kaphat az egyik fél
 „fedezetlen” határidőügylet miatt tíz-
 ezer pengős büntetést.

A budapesti tőzsde kézzel-lábbal tilta-
 kozik a javaslat ellen és bizonygatja,
 hogy a javaslat minden árbiztosító üg-
 yletet lehetetlenné tesz, de egészen bizo-
 nyosan hiába tiltakozik. Pár nap múlva
 törvény lesz belőle és ezzel a törvénnyel
 a budapesti gabonatorzsde, amelynek az
 utódállamokban eddig sok tekintetben
 vezető szerepe volt, teljesen elveszíti je-
 lentőségét és még maga a budapesti ga-
 bonakereskedelm is a bécsi tőzsdén fog
 venni és eladni.

Érdekes, hogy a budapesti gazdasági
 körökben ezzel mindenki tisztában van.
 A közgazdasági lapok egyértelműen
 megállapítják, hogy amely napon a par-
 lament megszavazza a gabonáértékesíté-
 séről szóló javaslatot, meghuzta a lélek-
 harangot a budapesti gabonatorzsde fö-
 lött.

**Egy cseh textilcég milliós fizetése-
 telensége.** Prágából jelentik: A. W.
 Müller & Co. Nowy bydzovi nagy szövö-
 gyár fizetéseképtelenségét jelentett be.
 Hivatalos megállapítás szerint 6.19 mil-
 lió cseh koronára ruznak az aktívák, a
 passzívák 8.44 millióra. A cég 31 száza-
 lékos egyezséget ajánlott fel.

Osztrák ipari válság. Bécsből jelentik:
 A közeli napokban az osztrák ipar egyik
 legnagyobb üzeme fog megszűnni. A
 wienrneustadti mozdonygyár ugyanis,
 amely a munkások ezreit foglalkoztat-
 ta, minden alkalmazottjának és munká-
 sának felmondott. Ezenkívül a St.-Pöl-
 tenben levő festékárugyár szintén be-
 fogja szüntetni üzemét. A bécsi tőzsdén
 azt is híresztelték, hogy a Fiat autó-
 gyár bécsi üzemét be fogják szüntetni.
 Ezt a hírt azonban a gyár igazgatósága
 megcáfolta.

Az európai vas- és acéltelenség. Lon-
 donból jelentik: A londoni lapok hiva-
 talos statisztikát közölnek a legfőbb eu-
 rópai vasipari államok, Németország,
 Franciaország, Belgium, Luxemburg és
 Csehszlovákia vas- és acéliparáról. A je-
 lentés szerint az említett országokban a
 két nehéziparban a bérék jóval alacson-
 nyabbak, mint Nagybritanniában. Ezzel
 szemben a munkaidő mindenütt hosz-
 szabb. Franciaországban, Belgiumban
 és Luxemburgban a vas- és acéliparban
 ezidőszent nincsen munkanélküli, Cseh
 szlovákiában nagyon kevés a munkanél-
 küliek száma, Németországban a szak-
 mabeli munkások 14 százaléka munka-
 nélküli van, 16 százaléka pedig kisebb
 munkaidő mellett dolgozik. A jelentés
 kiemeli, hogy egyedül Németországban
 vannak olyan munkásszervezetek, ame-
 lyeknek befolyása és hatalma egyen-
 rangú az angol munkásszervezetekével.
 Németország vas- és acélipara egyé-
 ként nagy nehézségekkel küzd, különö-
 sen azért, mert az iparba fektetett tőkék
 után magas kamatot kell fizetni és mert
 Franciaország, Belgium és Luxemburg
 erősen versenyez a német nehéziparral.
 A nevezett országok béréi az angol bé-
 rekhez arányitva a következőképpen ál-
 lanak: Németország 67 százalékat, Fran-
 ciaország 50 százalékat, Luxemburg 49
 százalékat, Belgium 47 százalékat és
 Csehszlovákia pedig 42 százalékat fizeti
 annak a bérnek, amit az angol munkás
 kap.

**A TERMELES CSÖKKENTÉSE
 ELLENÉRE EGYRE JOBBAN ES-
 NEK A FÉMÁRAK.** Hamburgból je-
 lentik: Miután a fémbaisse erős inga-
 dozása között júniusban folytatódott,
 a félév végén a fémárak olyan mély-
 ségi nivót értek el, amelyekre husz év
 óta nem volt példa. Egyedül az ólom
 volt az a fém, amelyet a május elején
 elért mélységi nivó fölött értékeltek.
 Az árfolyamveszteségek ez év első fe-
 lében úgy rézben, mint ólomban meg-
 haladták az 1929. évi árfolyamesökke-
 nést. A cin ára jelentéktelenül csök-
 kent az elmúlt év nivójához képest, a
 cink árában pedig a legutóbbi hónapok
 ban az elértéktelenedési folyamat las-
 subbodása volt megállapítható. A réz
 és az ólom árának alakulását tonnán-
 ként font sterlingekben kifejezve a kö-
 vetkezőkben adjuk: Réz: 1913-ban 68,5
 1929 június végén 73,0, december vé-
 gén 67,17, 1930 március végén 71,2,
 május végén 54,1, június közepén 47,6,
 június végén 49,3. Ólom: 1913-ban 18,6
 1929 június végén 23,7, december vé-
 gén 21,18, március végén 18,16, május
 végén 18,0, június közepén 17,15, ju-
 nius végén 18,3. A cin ára 1913-ban
 201,13, 1930 június végén pedig 137,13
 volt. A cink ára az 1913. évi 22,14 font
 ról 1930 június végén 16,7 fontra fej-
 lődött vissza. Az alacsony árak elle-
 nére a vezető fémek világtermelését
 még mindig nem korlátozták kellő
 mértékben, hogy ezen az alapon helyre
 lehetne állítani a világfém piac egyen-
 súlyát. Minthogy azonban a termelők
 számának fokozása következtében a
 mai fémárfolyamok további zuhaná-
 sára lehet számítani, valószínű, hogy
 néhány hónapon belül a világfémter-
 melés óriási arányú csökkenése áll kü-
 szöbön. A világ gazdasági válsága
 következtében a fémfogyasztás általán-
 ban kisebb, mint az elmúlt években
 volt és valószínű, hogy ebben a vonat-
 kozásban még a mélységi pont sem ál-
 lott be a világ fém piacán. Erre a hely-
 zetre való tekintettel a világfém piac
 irányzatát a fogyasztók tartózkodása
 jellemezte, bár úgy látszik, hogy a fo-
 gyasztók készletei már kezdenek ki-
 fogyni.

SPORT

Haggibbor—KKASE
boxmérkőzése

Mint előre bejelentettük, szombaton este fognak először ringbe szállani a Haggibbor fiatal boxolói, hogy a KKASE öregjeivel megmérkőzzenek. Gyémánt tréner igazán meg lehet elégedve önmagával, most bocsátja szárnyaira a második box-generációt, amelyet ő nevelt. Természetesen a Haggibbor kezdői első ellenfeleikül nem a KKASE nemzetközi versenyeken is győztes nagy gárdáját kapják, hanem csak az ifjúságiakat, úgy, hogy kiegyensúlyozott mérkőzéseket és szép sportot lesz alkalmunk látni a szombati esti versenyen. Emellett azonban a legjobb kolozsvári boxolók is ringbe állanak, hogy a programot kiegészítve, külön attrakcióval szolgáljanak a közönségnek. A részletes program a következő:

1. Ács KKASE—Pálfi II. KKASE
A rendező egyesület két legkisebb boxolója fogja a bevezető küzdelmet szolgáltatni. Kettő együttvéve sem érik el a légsúly első határát, de technikai felkészültségük van olyan jó, mint a többieké.

2. Pálfi II. H.—Hegyesi KKASE.
3. Dászkal Hag.—Weichselmann KKASE.

4. Mandel Hag.—Nagy Ferenc KKASE.

5. Hirsch Elemér H.—Tatár KKASE
6. Hirsch Vilmos Hag.—Turánicz KKASE.

7. Szalavetz H.—Pop V. KKASE.
Minthogy a Haggibbor versenyzői még nem mérköztek nyilvánosan, ezekre a meccsekre nem is lehet prognézist csinálni. Általában a KKASE boxolók győzelmét várjuk, mert ezek már túl vannak első meccseiken, de a Haggibbor fiatal tehetségei könnyen okozhatnak meglepetéseket.

8. Pálfi I. KKASE—Nagy Gyula KKASE. Eddigi teljesítményeik alapján Pálfinak az 5 kg súlydifferencia dacára is győznie kell, még pedig már a harmadik menet előtt.

9. Tordai KKASE—Bíró KKASE
Papírforma szerint a rutinizottabb Tordainak kellene győznie. De Bíró utolsó meccsén kétségbevonhatatlan kvalitásokról adott számot, míg Tordai ugyanakkor gyengén szerepelt. Ha Tordai nem fogja tudni kiütni, vagy groggyba hozni Bíró, úgy ennek pontozásos győzelme kikerülhetetlen. De ez a meccs feltétlenül küzdelem lesz az utolsó percreig.

10. Györky KKASE — Ratiu KKASE. Ratiu még kezdő, de azt hisszük, hogy óriási fizikuma és nagy rezisztenciája képessé fogják tenni arra, hogy Györkyvel szemben megállja a helyét.

Ezekből is látható, hogy ebben az uborkaszegzonban feltétlenül jelentékeny és figyelemreméltó sportesemény lesz ez a boxmeccs. Az érdeklődés máris nagy és KKASE reméli, hogy ez a verseny még egy szemet fog hozzá fűzni sikereinek láncolatához. A Haggibbor nem nyilatkozik, de annál szorgalmasabban készülődik. A verseny szombaton este 9 órakor kezdődik az unitárius kollégium tornatermében.

Ünnepük a boxolás világbajnokát. Az elmúlt napok egyikén Joe Jakobs, a híres amerikai box-impresszárió felkereste a csodás szépségű fürdőhelyen Schmelinget, akit az utóbbi mérkőzése alkalmából már menedzselte és megegyezett vele arravonatkozólag, hogy ő fogja megrendezni a következő mérkőzését is. Schmeling megegyezett Jakobssal és aláírta a szerződést is, bár még ezeidig senki sem tudja, hogy az angol, az amerikai, vagy a francia bajnok lesz az ellenfele. Nagy esodálkozást váltott ki, hogy Jakobs „látatlanban” kötött szerződést Schmelinggel. Az amerikai lapok élénken kolportáltak Jakobs „vak” vállalkozását. Egyik amerikai napilap munkatársa ezzel az üggyel kapcsolatban fel is kereste Jacobst, aki egy igazi amerikai üzletemberre valló lakónikus választ adott: Schmeling jó üzlet látatlanban is! A dusszard világbajnok egyébként fejedelmi életet él a vi-

HOCHMANN AURORA orth. zsidó

leányinternátusa

megnyitlik Clujon szeptember 1 én

Felvezet urileányokat korlátolt számban, kilenc évestől kezdve teljes ellátással. Kizárólag német, francia társalgás. Vallásos feltételek. Kellemes, családias otthon. Kifogástalan ellátás. Az intézet zene, nyelvek, iparművészet, irodalom stb. terén, szakszerű és nívós továbbképzést nyújt.

lágihires fürdőhelyen. Rajongói hétről-hétre ünnepélyt rendeznek tisztelőire. Az elegáns berendezett villájában estélyeket ad, melyen nemcsak világhírű színészek és színésznők vesznek részt, hanem az elmúlt vasárnap a floridai tartományfőnök is megjelent Schmelingnél, az amerikai olasz követ társaságában, aki szintén Miami-ban nyaral. Schmeling rajongóitól — akik között legtöbb a hölgy — naponként többszáz levelet kap. És a világbajnok minden levélre válaszol. Mivel a levelek oly hatalmas számban érkeznek, hogy egy ember képtelen válaszolni azokra, a népszerű Max már két levelezőt is alkalmazott. Hogy fogalmat alkothassunk arról, hogy milyen hatalmas munkát végez Schmeling két levelezője, akkor azt is meg kell írunk, hogy a napi portóköltsege tizenöt dollár, ami pedig igen tekintélyes összeg, mert Amerikában mindössze csak két centes bélyeget ragasztanak egy levélre. Amikor a boxbajnok kis néger szolgálja kíséretében feltűnik valahol, akkor mindenütt hatalmas ovációval fogadják. Népszerűségére mi sem jellemzőbb, hogy nevérol parfümöt, esokolatét, cigarettát, stb. neveznek el, sőt neve látható, mint nyakkendő, ing, stb. védjegy is. Beszámoltunk arról, hogy Németországban, de különösen Berlinben milyen hatalmas lelkesedés fogadta Schmeling világbajnokságát. A német főváros halás akar lemi a boxbajnoknak és haláját azzal rója le, hogy egy teret nevez el róla, melynek közepén szobrot emelnek „az első európai boxbajnoknak”.

Színház—Művészet

A Magyar Színház Iródjának közleményei:

SALAMON BELA és társulata Kolozsváron

Futótűzként terjedt el annak a híre, hogy Budapest legelőkelőbb, legkitűnőbb kabaré-társulata, a „Terézvárosi Kabaré” a kitűnő Salamon Béla személyes vezetésével és Rajna Alice közreműködésével négy estére Kolozsvárra jön.

Amin Budapest közönsége egy egész éven át mulatott, azt Kolozsvár közönsége négy estén át fogja élvezhetni. Az egész évad műsorából Salamonék kiválasztották a legjobb vígjátékokat, a legjobb számokat, azokat, amelyekkel diadalmas sikerük volt Budapesten s azt hozzák le magukkal.

Két műsorral érkeznek hozzánk, amelyekkel diadalmasan lépnek más-más. Az első műsort esütörtökön és pénteken, a másodikat pedig szombaton és vasárnap fogják bemutatni.

Noha esütörtökön kezdődik a vendégjáték, már ma megkezdte a színház elővételi pénztára a jegyek árusítását. Az elővételi jegypénztár reggel 10-től 1-ig, d. u. 3 óráig estig nyitva van s árulja a Salamon-előadásokra a jegyeket.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.
Cluj (Kolozsvár), Piata Unirii (volt Mátyás király tér) 7.

Betétkeket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza! Oldós kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej, Diciosanmartin, Alba-Julia, Targul-Mures, Oradea és Timisoara. (Dés, Diciosanmartin, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár)

Saját tőkél 143 millió lei

Affiliált intézetei: Torda-aranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. urda (Torda). Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Aiud (Nagyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Odorheiu (Sz. elyudvarhely) és Cristur (Sz. Keresztur, Szászrög envídkí Takarékpénztár r.-t. Reghin (Szászrögén), Népbank r.-t. Huedi (B. hunyad.) Szamosújvár „Hitelbank R.-t. Gherla (Ezamosújvár).

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Áruraktárai a vasut mellett.

A CSILLAG FIA (Fekete lovas)

FRED THOMSON

leghíresebb alakítása

Brillians műsora lesz a Magyar Színháznak.

A Csillag fia-t, ezt a példátlanul izgalmas amerikai cow-boy történetet fogják bemutatni, amelyben Fred Thomson vakmerő lovashuravurjait esdálhatjuk. Az aranyások életéből mutat be a „Csillag fia” érdekesítő képeket s minden jelenete annyira lebilincseli a közönség figyelmét, hogy az eseményeket valóságos lélegzet-visszafojtva figyelik.

A „Csillag fia”-t ma, holnap és holnapután fogják játszani.

Előadások minden nap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Helyárak: 20 és 10 lej.

PAT és PATACHON, mint bankárok
Matiné vasárnap d. e. 11 órakor 15 és 10 lej helyárakkal

Harsogni fog a Magyar Színház nézőtere vasárnap d. e. 11 órakor a jóízű kacagástól. A legjobb Pat és Patachon-vígjátékok egyikét fogják vetíteni, amelynek címe: „Pat és Patachon, mint bankárok”. Előadás kezdete d. e. 11 órakor. Helyárak: 15 és 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szombaton 3, 5, 7 és este 9 órakor: Csillag fia. Ujdonság Kolozsváron először! Izgalmas történet az aranyások életéből. Főszereplő: Fred Thomson. Helyárak: 20 és 10 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor Pat és Patachon, mint bankárok. Helyárak: 20 és 10 lej.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és este 9 órakor: Csillag fia. Fred Thomson. Helyárak: 20 és 10 lej.

RADIO MUSOR

Idő: Középeurópai
SZOMBAT, JULIUS 5

Bukarest. 17: Zenekar. Mendelsohn, Waldteufel, Strauss, Csajkovszkij, Wagner műveiből. 18.30: Felolvasás. 18.45: Beszélőújság. 19: Gramofon. 20: Előadás. 21: Mandolinzene. 22.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Az Országos Postás Zenekar hangversenye. Kraul: Cigány induló. Jakoby: Leányvásár, keringő. Balfe: A cigány, nyitány. Maillart: Remete esengtyűje, ábránd. Strauss: János: Operétszemélyek. Kraul: A tárogató ábrándja. Planquette: Cornevillei harangok, egyveleg. Delibes: Naïla, intermezzo. 12.05: A rádió házikvartetének hangversenye. Yoshitomo: Keletázsiai szvit. Schmalstich: Szerelmes éj Falla: Spanyol tánc. Pol dini: Mese. Fiorito: Egy napos király keringő. Fall R.: Szereti a rózsát, tanító. Brown: Babatánc, fox. 4: Manhe-

Mariska előadása és énekszámai. 5: A Szociális Missziótársulat előadásorozata. 5.30: A Magyar Cserkészszövetség előadása. Egy nap élményei a cserkész táborban. Pirovsky Lajos hangjátéka. Előadják a 132. számú, Csiléri cserkészcsapat tagjai. 6.30: Mit űzen a rádió? 7: Balázs Árpád magyar nótáestje. Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 8: A trópusi vihar. Az első rádiójáték utáni szünetben löversonyeredmények. Utána körülbelül 9.30: A m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. Goldmark: Sába királynője nyitány. Tannhauser: nyitány. Dobnány. Nászkeringő. Liszt: Les preludes szüneti fónikus költemény. Csajkovszkij: 1812 nyitány. 10.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. a Royal szállóból.

Bécs. 19: Kamarazene.
Berlin. 19.15: Magyar, svéd, orosz, román és lengyel népdalok.

Hamburg. 20: Nyári népzene.

Varsó—Poznan—Kattovitz: 20.15: Hangverseny.

Milánó. 20.15: Hangverseny.

Róma. 22.30: Jazz.

Osló. 2.40: Gramofon tanczene.

Prága. 20.30: Balalajka zene.

Pozsony. 17.45: Gramofon.

Kassa. 21. Tanczene.

Brünn. 21.30: Tanczene.

Elismert és bebizonyított a legmegbízhatóbb teljes garanciát nyújt. Kapható minden egygyezertáras drogeriában és illatszertárban.

FIGYELEM!

Megérkezett a Dréher Haggemacher

Korona-sör
ala Pilsen

Naponta friss csapás a

„FLORIDA”-kertben

Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt

Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii No 9

Fiókintézetek: Dej, Dés, Beclean, Better, Cehul-silvaniei-Szilágyes, Sibou Zsidó, Zilah-Zilah Affiliált intézetek: a Nagenyedi „Kisegítő” Takarékpénztár Rt., Aiud Nagenyed és ennek Uioara-Marosújvári fiókjintézete.

Saját tőkél
60 millió lei

Fogadjuk a bankküzlet minden ágazatával. Általános bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban szközöl.

Engedélyezett devizahely.

Apróhirdetések

BIZTOSITSA befőtelt a romástól. rendeljen kötés és vágás nélküli sz badalmazott „Rapide” befőtélzáró papírt. 64 üvegre 29 lei Baianare Str. Alexandrii 12.

DÉSI Petroiumgyár partékt magyar gyors és gépirót keres a zonnai belépésre.

TELJESÉN különbejárati, szép, egészséges uccai szoba fürdőszoba és zongorahaszndlattal is július 15-re, esetleg július elsejére kiadó. Str. Gen Berthelot (Ötvös-ucca 25 sz.

SCHWARTZ VÉGNÉ orth. köcs VEGETARIUS TERME és tejcsarnok Reg. Ferdinand (Ves selényi-utca 10. sz. slat megnyit. A használt tejmentes ját készítményeim. Úgyanott naponta teben és bivalytej hoz szállítva is ható.

XIII EVF.
Cluj—Kolozsvár
július 6
5690 ÉV -

Uj Kelet az e banati zsidó napi (Munkánk utánn társas megjelölés m) Szíratokat nem mérőzésekre

Bor

Szerző

A borsai zsidóság mely gyászba borít zsidóságát. Az am próbáltott máram a katasztrófa ügye döfést adta meg. M lom és gyász ül a még fel sem mérh föltt és borzalom idéző és e pillanatossá látvalva miatt.

Mi okozta a bors zsidók ezreit tette kérdés lebeg ma az választ az ország fe nye. A hatóságok vagy ha beszélnek vidéggel a szerenc vének szeretnék fel fát. Constantin Vre vizsgálóbíró — min nap megakadályozt társunkat abban, l fonjelentést adjon l jelőre megfenyeg

— Ismét alarmir got? Nem az Ön de az en feladatom it hogy mi történt itt. Mi a vizsgálóbíró akarjuk megakadál tának teljesítésébe minden eszközzel nek az igazság fel legszentebb meggy jelen esetben anny nem is fog különö ütközni, de főként gitőkezet nyújtani megakadályozzuk a mellékvágányra val katasztrófa méretei telik, hogy az igazs napfényre derüljön.

Két és f dul a se

Kiküldött munka lentése alapján az próbáljuk rekonstru gának borzalmas mindazt, ami a kata elözményeivel össze

Máramarosziget 6 órakor érkezett meg ban áll Borsá és kü gitséget. Csodálatos segítséget vivő külo negyed egy órakor maroszigeti állomás akarta előbb elindit mig a szatmári vasu nem kapja erre az vonat ezután megá Visóig, ahol harm fiatalember ajánlkoz vesznek a mentéxp kerésüket azonban l ták. Visórol már la föltt kavargó söt vasutállomástól és épségben és érintetl szes házak. A falu jobbra románok, né laknak. A községhá zsidó Borsá, amely a ben eltűnt a föld sz